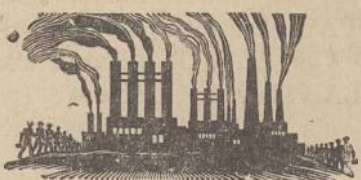

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

PASMERKĖ MARTINĄ

Clevelande, apie 550 au-
tomobilių unijos delegatų,
savo posėdyje nusmerkė jų
buvusį vadą, Homer M. Ri-
tin, prieš kurį Detroito ko-
vojo tam tikra dalis CIO
vadų, tuoj po to kaip tik
susiorganizavo automobi-
lių darbininkų uniją.

Eina didelės varžytinės
už išrinkimą naujo pirmi-
ninko.

SUV. VALSTIJOS kaip
paskira šalis užima pirmą
vietą plieno gamyboje tarp
kitų valstybių. Čia paga-
minama 27 nuoš. viso ple-
no. 1938 metais visame pa-
saulyje buvo pagaminta
105,850,000 tonų, iš kurių
Suv. Valstijose buvo paga-
minta 28,250,000 tonų.

AMERIKOS Darbo Fe-
deracijos vadai ragina vi-
sos Amerikos žmones soti
i bendrą boikotavimą visų
Vokietijos išdirbinių, kaip
protestą prieš nazių užgo-
binėjimą kitų šalių žemių.

TARYBOS Angliakasių
unijos (UMWA) su kasyk-
lų operatoriais, buvusios
nutrauktos, vėl prasiėjo
Kovo 27 d. New Yorko.

Unija nori naujos sutar-
ties dviem metams, del 338-
000 minkštos anglies kasy-
klų darbininkų.

Taip pat kietos anglies
kasyklų operatoriai pasky-
rė komisiją tarimuisi su
unijos vadais naujai algu-
darbo valandų sutarčiai.

**SKIRIA 100 MILJO-
NŲ.** Prez. Roosevelto rei-
kalaujama \$150,000,000 su-
ma viešų darbų vedimui iki
Liepos 1 d. Atstovų Buto
skyrimų komisija sumaži-
no iki \$100,000,000.

BRITANIJA padvigubi-
no savo žemyno kariuome-
nę iki 340,000 vyrų.

VENGRAI vėl pradėjo
pulti Slovakiją, nesuitai-
kant del sienos tarp Ven-
grijos ir Slovakijos, po to
kai Vengrija užėmė Kar-
pato-Ukrainą.

SUV. VALSTIJŲ valdžia
savo reikalų vedimui lei-
džia po \$17,068 kas minutą.
Numatyta \$44,568,000,000
vieša skola apie 1940 me-
tais, bus po \$341.98 kožnam
šios šalies gyventojui nuo
kudiko iki suaugusio.

Sėlimo ir viešų darbų
vykdymui 1940 metais pre-
zidentas reikalauja skirti
\$2,266,165,000, kas išeina
\$921,530,000 mažiau negu
1939 metams.

NUZUDE. Cody, Wyo.
— Netoli čia kariuomenės
buris nušovė jauną vyrą,
kuris už mažą nieką pavir-
to žmogžudžiu ir slapsty-
damasis nušovė penkis vy-
rus.

NAUJAS LIETUVOS MINISTRŲ KABINETAS

Perspėjimas Amerikos Lietuvių Visuomenei

Amerikos Lietuvių katalikų spauda Klaipėdos netekimo proga, trukšmuoja prieš Lietuvos vyriausybę ir daro priekaištus kam vyriausybė "be mažiausio pasipriešinimo" "atidavė" Vokiečiams Klaipėdą. Musų dešinėji spauda apgailauja kad Vokiečiai nepuolė Lietuvą, kam tautinė vyriausybė nesudarė tokių sąlygų — tada būtų turėję proga kaltinti Vyriausybę kam ji dailėjo prie karo ir savo žmonių žudymo bei kitų nuostolių šaliai, žinodama kad negalės prieš Vokietiją atsilaikyti. Visas to tikslas — neigti tautinę vyriausybę visuomenės akyse ir visomis pastangomis skverbtis į Lietuvos valdžią patiems.

Amerikos Lietuvių komunistų vadai agituoja už "Amerikos Lietuvių Visuotino Seimo" šaukimą "Lietuvai gelbėti". Kiekvieniems Lietuvai rupi parodo jų darbai jų taip vadinamo "kongreso": šelpimas visokių politiškų kalinių kurie Lietuvą prie Rusijos jungti kėsinosi, protestavimas ir smerkimas Tautinės Vyriausybės, kuri atsidavusiai palaiko Lietuvį tautą čielybėje neduodama draskyti partijų įkaitusiems vadams.

"Visuotino seimo" proga, jie nori pasukti į savo globą Amerikos Lietuvių visuomenę ir ją išnaudoti savo politikai, važinėdami su prakalbomis, rinkdami aukas varymui pirmyn savo programo — prijungti Lietuvą prie Sovietų Rusijos. Draugijos ir veikėjai, nekibkit į šį komunistų slika!

Musų ir komunistai, ir socialistai ir krikdėmai turi vieną tikslą — versti iš pagrindų Tautinę Lietuvos Vyriausybę, o paskui kiekvienis sau pulti ir bandyti pagrobti šalį į savo rankas ir į savo diktatūrą. Sekit Amerikos Lietuvių tautinę spaudą, Tautinę Tarybą apie tautai naudingus veiksmus ir kryptis.

Madridas, visa Ispanija Paimta

Madridas, Kovo 29 d. — Miesto gyventojai pasitiko užkariaujančią Gen. Franco kariuomenę su dideliu džiaugsmu. Ineinant į miestą nacionalistai atvežė ir maisto, ko išbadėje žmonės labiausia laukė.

Kairiųjų vyriausybės ir gynimo komiteto likučiai, ilgai derėjėsi už palengvinimus, pagaliau nieko nesulaukę išbėgo į Valenciją. Bet greitai laiku pasidavė Valencija ir kitų provincijų sostinės ir miesteliai, kur dar buvo besilaikę lojalistai.

Gen. Miaja, pragarsėjęs Madrido apgynime, ir paskiausia sulaikęs komunistų sukilimą, pats iš Madrido pabėgo, sako oru išskrido į Algeriją, Afrikon.

Madridą puolimas užbaigė kruviniausi šių laikų pilietinį karą, kuriame užaugo 1,000,000 mūšta ir sužeista ir apie 500,000 išžudyta.

Ispanų nacionalistinė vyriausybė ragina kitas šalis nesikišti į Ispanijos reikalus.

Ispanų pilietinis karas prasidėjo Liepos 18, 1936 metais.

EUROPA LAUKIA PASEKŲ

Londonas. — Ispanijoje laimėjus nacionalistams, į ją žiurima kaip į Europos valstybių persvaros priemonę. Jeigu Gen. Franco dėsins su Italija ir Vokietija, jų galybė padidės. Jeigu gi ne, tada smagiau atsidus Prancūzija ir Britanija.

SUV. VALSTIJOS, nesulaukdamos Japonijos atsakymo į paklausimą ar ji mano statydinti didžiulius karo laivus, paskelbė užgyrimą statydinimo dviejų Amerikos milžinų karo laivų, po 45,000 tonų. Tai bus galingos jurinės tvirtovės.

Iš Europos smarkiai vežamas auksas į Ameriką.

ITALIJA REIKALAUJA KOLONIJŲ

Roma, Kovo 26. — Italijos premjeras Mussolini savo kalboje, kurios Europa įtemptai laukė, patvirtino savo reikalavimą Itališkų kolonijų, kurias dabar valdo Prancūzija: Tunisijos, Djibouti ir Suezio Kanalo.

Kaip tą klausimą išspręs Mussolini netikrina ir sako ne Italija bet Prancūzija privalo daryti žingsnį prie to.

Mussolini savo kalboje pareiškė jog Italija pageidauja ilgos taikos, kas suramino Prancūzus, nes tame nesimato Mussolinio grąsinimų karu.

Hitleris, bijodamas kad Mussolini nepalikytų jo vieno, pasiuntė Mussoliniui pasižadėjimą laikytis "petis į petį" už savo reikalavimus.

Vokiečiai skelbia laikysiąsi su Italija iki paskutinių.

Italijos karalius praneša kad Italija norėdama taikos Europoje, ras budus išrišti su Prancūzija savo nesusipratimus.

DALADIERO ATSAKYMAS ITALIJAI

Paryžius, Kovo 29 d. — Premjeras Daladier sakė į pasaulį savo kalbą, kuri buvo skirta atsakymui į Mussolinio kalbą Kovo 26. Daladier siulo tartis su Italija del jų nesusipratimų, bet reikalauja Italiją imti žygį ir aiškiai išdėti ko ji reikalauja iš Prancūzijos. Prancūzija pareiškė neužleis jokių savo žemių ar teisių į jas Italams.

ZUVO 8. Los Angeles, Cal., automobiliui susimušus su autobusu užmušta 8 žmonės.

PRANCUZIJA užsako Amerikoje dar 100 kariškų bombų nešiojimų lėktuvų. Viso tokiu būdu čia užsakyta 715 lėktuvų.

NAZIAI RUOŠIASI PRIEŠ LENKUS IR DANIJOSJE

Berlinas. — Nazių spauda varo atkaklią agitaciją prieš Lenkiją, panašiu būdu kaip darė pirm Čekoslovakijos suplėšimo.

Abi pusės, Lenkai ir Vokiečiai, užginčija traukimą kariuomenių prie savo sienų. Lenkija sako turinti apie 700,000 vyrų gatavų karui.

Iš Vokietijos nuvyko 150 nazių agitatorių į Danijos Šlesvigą, agituoti už nazių kandidatus Danijos rinki- muose.

NAZIAI DAR DAUGIAU APTAKSAVO VOKIEČIUS

Berlinas. — Po Hitleriu patekę atplėstų teritorijų — Čekijos, Klaipėdos ir kitų — Vokiečiai, ir pačios Vokietijos gyventojai žin- laukė labai nemalonus ži- nios: visiems turintiems didesnes negu 3,000 markių metuose ineigas uždeda 30 nuoš. taksų.

Jau ir taip slegiami Vokiečiai dar sulaukė dides- nės taksų naštos.

BRITAI SIULO KARI- NES SUTARTIS

Londonas, Kovo 28 d. — Britanija pranešė Lenkijai, Rusijai ir Prancūzijai jog ji yra pasiryžus suteikti ypatingas garantijas mili- tariškos pagalbos žemėje, jūroje ir ore, jeigu jas kas šalys sutiks pažadėti savo pagalbą Britanijai atsitiki- me jos užpuolimo.

Tas planas sudarytų anti-diktatorišką bloką prieš Berlio-Romos-Tokio ašį.

Britanija atsisako boiko- tuoti Vokietijos prekes, bet šiomis dienomis nutraukė prekybos derybas su Vo- kietija, paskelbdama jog akivaizdoje šių dienų poli- tiškų įvykių tolimesnė de- rybų eiga su Vokietija ne- galima.

Hitleris Reikalauja Danzigo

Varšava, Kovo 29 d. — Lenkija atmetė Vokietijos pastatytus svarbius reika- lavimus laisvo miesto Dan- zigo ir Lenkų karidoriaus atžvilgiu.

Patvirtintos žinios sako kad Vokietija "pasiulė" se- kančius tris dalykus:

1—Atiduoti Danzigą Vo- kietijai.

2—Prisidėti prie staty- bos vieškelio per Lenkų karidorių sujungimui Vo- kietijos su Rytų Prūsija.

3—Lenkija turi prisidėti i antikointerno sutartį. Lenkų seimas visus tris pasiūlymus atmetė.

Vokiečiai pradėjo varyti smarkią agitaciją, skelbdami buk Lenkai "kankina vaikus ir moteris" Danzigo karidoriuje.

Lenkijoje paskelbta di- delė apsigynimo paskola. Lenkai sako gavai kari- aultai jeigu bus reikalinga, nelaukiant iki Britanija ir Prancūzija sudarys "Hit- lerio sulaikymui" bloką.

Lenkijoje atsibuna didė- lės demonstracijos prieš nazius.

HITLERIS ruošiasi sa- kyti dar vieną kalbą sek- madienį, Wilhelmshaven, kur bus nuleista į vandens naujas 35,000 tonų kariš- kas laivas.

KINŲ-JAPONŲ karas tęsiasi įvairiai. Čapei sri- tyje užpuolnėdanti Kinai smogikai nužudė 10 Japo- nų sargybinių.

Japonai tęsia puolimus Kinų prie Nanchang, kur Kinai sako išžudyta 15,000 Japonų. Japonai sako iš- žudė 8,700 Kinų tame fron- te ir prie Wuning.

20 UŽMUŠTA. Prancu- zijoje, nuslinkus kalnų žė- mei užmušta 20 žmonių.

RUSIJA sako esanti ga- tava pasirašyti "Hitlerio sulaikymui" sutarti su Bri- tanija ir Prancūzija.

Naujas Lietuvos Minis- tras Pirmininkas

Gen. Jonas Černius

Kaunas, Kovo 27 d. — Atsistatydino Lietuvos mi- nistrų kabinetas su premje- ru Kun. Vl. Mironu, deli įvykių sąryšyje su Klaipė- dos netekimu.

Gen. S. Raštikis, kariuo- menės vadas, atsisaukė per radio į tautą ragindamas remti šalies gynimo fondą.

Prez. A. Smetona pave- dē Gen. J. Černiui, kariuo- menės štabo nariui, suda- ryti naują ministrų kabi- netą.

Ministro Pirmininko pavaduo- tojas — Kazys Bizauskas, Užsienių Reikalų Ministras — Juozas Urbšys (ikšiolinis), Krašto Apsaugos — Generolas Musteikis,

Teisingumo — Doc. Antanas Tamošaitis;

Vidaus Reikalų — Gen. Skučas Finansų — Gen. Sutkus

Švietimo — Dr. Bistras

Žemės ūkio — Jurgis Krikščiū- nas (ikšiolinis)

Susisiekimo — Inž. Germanas (ikšiolinis).

Dr. Bistras ir K. Bizauskas yra krikščionių demokratų nariai. Taigi i ši kabineta įsilei- sta ir tos partijos žmoniu, kurie dėjo pastangas įsigauti i vyriausybę net daeidami iki perversmų rengimo. Pereitą Gruodžio mėnesį tas pats Dr. Bistras buvo baustas už kėsi- nimąsi prieš šalies tvarką.

KAUNO priemiestyje Vili- jampolėje manoma steigti For- do automobilių sustatymo fab- riką. Fordo automobiliai yra tinkamiausi Lietuvos keliams ir jų kaina prieinamiausia. Tą fabriką steigti galvoja Lietu- voje veikianti Amerikos Lietu- vių Akcinė Bendrovė.

Klaipėda. — Kaip tik su- simaišė mieste tvarka ir su- stojo Lietuviški bizniai, Klaipėdoj pradėjo pritruk- ti maisto.

"Heil Hitler" atėrkave, tie įkaitėliai pradeda just i alkį pilve.

VOKIETIJOJE pradėta viešas vajus prieš rukymą ir alkoholį, primenant faktą kad pats Hitleris neru- ko ir negeria.... Bereika- lo naziai nori žmones vesti paskui Hilerį, jau jis ir taip Vokiečius išvedė i ne- įšeinamas pelkes.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

KLAIPĖDOS krašto lėntpju- vėms šymet buvo nuskirta pa- vesti apdirbti 190,000 kietmet- rių miško medegos. 100,000 ktm. pasiėmė parupinti Lietu- vos miškų departamentas, o 90,000 ktm. turėjo ateiti iš Lenkijos. Ar ši miško mede- ga teks Klaipėdiškiams dabar, kai jie atsimetė nuo Lietuvos, tuo tarpu nežinia.

Šymet Klaipėdos lėntpjuvės visai negaus apdirbimui Sov. Rusijos miško medegos.

RYGOJE šią vasarą įvyks Lietuvos, Latvijos ir Estijos miškininkų kongresas, kuriame dalyvaus iš šių valstybių po 25 miškininkus.

ŽEMĖS ŪKIO RUMAI šy- met perka dar 20 vikšrinių traktorių, kurie bus duodami ukinkams nusausintiems žė- mės plotams bei pelkynams įdirbti.

GEGUŽĖS mėnesį i Lietuvą atvyks Suomijos prekybos in- stituto 70 studentų ekskursi- ja, susipažinimui su Lietuvos ekonominiu gyvenimu bei or- ganizacijomis.

LIETUVA LAIMEJO. Tarp- tautinis Teismas Haagoje pa- skelbė sprendimą Lietuvos-Es- tijos byloje del Panevėžio-Sal- dūtishko siaurojo geležinkelio. Tribunolas rado Estų įieškinį esant nesvarstytiną. Estai no- rėjo gauti 14 milijonų litų su 6 nuoš. nuo 1937 metų Sausio 1, taigi viso apie 16,000,000 lt.

KAUNE Kovo 6 d. įvyko iškilmingas atidarymas Anta- no Smetonos Litanistikos In- stituto. Iškilmėse dalyvavo vy- riausybė su ministru pirmini- ku ir daug mokslo žmonių ir šiaip aukštų svečių. Institu- to darbo sritis — Lietuvių kal- bos, Lietuvos istorijos ir Lie- tuvių tautosakos tyrimas ir šių mokslo sričių medegos rin- kimas bei tvarkymas.

VERSVUOSE, netoli Kauno, pernai beimant graužą Kauno statybai, rastas didelis prieš- istorinis kapinynas. Jame bu- vo ištirta 86 kapai iš III-IV amžiaus, 13 arklų kapų ir 16 degintinių žmonių kapų. Da- bar vėl pradėjus imti graužą maždaug už 400 metrų nuo pernai tyrinėto kapinyno, vėl aptiktas kitas penktos amžiaus kapinynas. Kapuose aptikta žalvarinių juostinių, apirankių, papuošalų, gintarinių karolių, grandinėlių, įmovinių kirvių, įiečių galų, peilių ir tt.

LIETUVA gavo pranešimą kad Prancūzijos koncentraci- jos stovykloje, tarp Ispanų pa- bėgėlių, kurie buvo sumušti prie Barcelonos, esą apie 150 Lietuvių. Jie įvairiais keliais buvo nuvykę savanoriais "gel- bėti Ispanijos demokratiją". Lietuva dabar turi gelbėti juos. Lietuvių yra daugiau Ispanijos kairiųjų eilėse, kurie turi gel- bėtis savo darbo nebaigė....

Wyoming Klonis, Pa.

Lietuvių Išeivijos Kultūrinių Darbų Lopšinė —
Vieta kurioje gavo pradžią Susivienijimas —
kur prasidėjo Lietuvių ir Lenkų Skilimas

Rašo Jonas J. Nienius.

Wyoming Klonis yra istoriškai vieta, geologiška vieta, nes čia buvo atrasta kietoji anglis. Wyoming Klonis turi 115 ketvirtinių mylių plotą. Prasideda nuo Lackawanna apskrities Duryea miestelio ir tęsiasi iki Nanticoke miesto, viso 22 mylias. Eina abiem pusėm Susquehanna upės.

Šis plotas yra 543 pėdos aukščiau jūrų paviršiaus.

Šiame klonyje Lietuvių priskaitoma tarpe 50 ir 60 tūkstančių, tikrų žinių niekas neturi. Viso gyventojų tame plote skaitoma apie 312,000. Li-gonbučių yra 7.

Klonis randasi oro keliu į New Yorką 135 mylios, į Philadelphia 92 mylios, į Chicago 700 mylių.

Susisiekimui yra 6 geležinkelių linijos, viena elektros linija, ir veikia keturios autobusų kompanijos, kuriomis galima išvažiuoti į visas Amerikos dalis. Cemento auto kelių yra šimtai.

Čia yra ir stotis oro linijos veikiančios tarp New Yorko ir Chicago. Nusileidimo vietos turi 146 akus. Moderniškas an-garas, mokykla, keturi cementiniai įsibėgimai 11,270 pėdų ilgio.

Kietos anglies industrija užima pirmą vietą šiame klonyje. Pirmą dešimtį metų anglis po žeme. Pirmieji trys sluogsniai yra nuo 5 iki 8 pėdų storio. Šeši yra žemesni, jie nuo 8 pėdų iki 24 aukščio. Taip, kad bendrai yra apie 70 pėdų anglies, arba kur jau iš-kasta ten sudaro tiek tūstumo.

Antrą vietą užima šilko audimo industrija, kuri stovi antroje vietoje visoje Amerikoje.

Prie to yra geležies, lokomotivų, tekstilio fabrikai, šilko sukimo, vielų virvų dirbtuvės, cigarų ir tabako apdirbimas.

Išėina trys dienraščiai ir keturi savaitraščiai, šie yra po vieną: Lietuvių, Rusų, Lenkų, ir Ukrainų kalbomis.

Veikia dvi radio stotys ir be to yra pilnas telegrafo ir telefono susisiekimas.

Gyventojai suvartoja 12 bilijonų galionų vandens; vanduo yra minkštas, gaunamas nuo kalnų ir iš ežerų.

Kloniui priklauso trys miestai: Nanticoke, Pittston ir Wilkes-Barre, 21 miestelis ir 10 kaimų.

LIETUVIŲ PARAPIJOS IR ORGANIZACIJOS

Lietviai čia turi 9 parapijas su bažnyčiomis ir apie 15 kunigų, kurie priklauso Romos Bažnyčiai. Viena Lietuvių parapija yra Lenkų "neprigulmingo vyskupo" globoje.

Gyvoja keletas Lietuviškų Amerikos politikoje veikiančių klubų; 32 SLA. kuopos; apie 23 LKRS. kuopos; du Lietuvių advokatai, 6 daktarai, 8 slaugės, 3 dentistai, 2 inžinieriai, 1 vaistinininkas; yra Lietuvių mokytojų miestų mokyklė, bet kiek tikrai jų yra negalima patirti. Spėjama jų bus apie 40. Apie tuzinas Lietuvių graborių.

LUZERNE APSKRITIS

Dabar prie to pridėsiu Luzerne apskritį ir pažymėsiu jo trumpą istoriją.

Apskritis užima 892 ketvirtinių mylių plotą. Jo ribose yra keturi miestai III klasės, 33 miesteliai ir 35 kaimai. Gyventojų turi, sulys 1930 metų

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Daytono 534 Michigan Av. Dayton, O.

SVARBUS MOMENTAS AMERIKOS LIETUVIAMS

Nėra didesnio skausmo kuomet tave baudžia ir verkti draudžia.

Lietuva arti per 20 metų kentus skausmą dėl netekimo savo sostinės Vilniaus su trečdaliu teritorijos, kurios gyventojai persekiojami jų šalyje. Lietuva skundėsi pasauliui, Tautų Lygoje ir Pasauliniame Teisme; neabejojama buvo įrodyta kad Lietuvos kunigaikštis Gediminas yra pastatęs Vilniaus pilį ir nuo 1323 m. Vilnius buvo pastovi Lietuvos sostinė, prie kurios jokių pretenzijų Lenkai niekuomet negalėjo turėti. Iki šiai dienai Vilnius priklauso Lietuvai.

Lietuva nerado užtarimo taip vadinamų civilizuočių tautų tarpe. Naujai atgimus valstybėje, jėga negalėdama atva-duoti savo sostinės, kentėjo ir laukė diena iš dienos kokių nors permainingų; su Lenkija nevedė jokių reikalų per 18 metų, įrodyma pasauliui, kad Lietuva gali gyventi be Lenkų malonės. Taip gyventi galinti tol kol Lenkija nesusipras, ar pasaulis neprivers Lenkiją grąžinti Lietuvai jos žemes ir sostinę.

Lietuvos sunai, išsiblaškę po visus pasaulio kontinentus, ne-

rimavo ir laikas nuo laiko rinkosi ir kėlė protestus, giedodami tą galingą giesmę, guodamiesi pasauliui kad be Vilniaus Lietuvių tauta niekuomet nebus rami. Nors tas aidas nuskambėjo be, atbalsio, vienok Lietuviai, išliedami savo troškimus, gaudavo lyg palengvinimą savo širdims.

Toks Lietuvių kartojamas reikalavimas savo teisių į Vilnių, draskė nuožmaus Lenko sąžinės jausmą. Neleido jam ramiai ir tą viską žiūrėti, nes jau-tė didėliausią gėdą prieš visą pasaulį kad grobuonišku būdu išplėstą Lietuvos sostinę Vilnių pasisavino. Girdėjo tuos Lietuvių šauksmus, skaitė įvairiausio turinio rezoliucijas, dažniausia pasijustas per tarpininkystę ambasadu. Vietoje tai kytis su Lietuva, gražinant jai teises į Vilnių, praėjais metais pastatė Lietuvai ultimatumą, pareikalavo kad Lietuva atidarytų sienas ir sustabdytų visame pasaulyje Lietuvius nuo reikalavimo grąžinti Lietuvai jos sostinę Vilnių. Pareikalavo uždaryti Vilniaus Vadavimo Sąjungą ir sustabdyti rinkimą aukų bei teikimą pašalpų ir paramos įvairiems kultūriniais reikalams Vilnijos krašte.

Lenkas Okupuotoj Lietuvoj Lietuviai žandus skaldo ir verkti neduoda. Tai tokioj "civilizacijos" gadyne mums tenka gyventi; pavergtiems mūsų broliams kentėti ir niekas jų neužtaria.

Mes, Amerikos Lietuviai, gyvenanti šiame kontinente, dar turime progos bent susieiti ir savo skriaudas apkalbėti pasitarti ir pajieškoti galimybių kam nors savo skriaudas pasisakyti.

Laikė didžiojo karo mes, Amerikos Lietuviai, turėjome draugų kurie užtarė mūsų reikalus, per jų tarpininkystę gavome Lietuvos pripažinimą ir turėjome teises čion sukurti militare misiją, priimti laisvatorių ir Lietuvos kariuomenę ir rinkti aukas Lietuvos gynimo reikalams. Taip ir dabar mes turime draugų kongresmanų, senatorių ir kitų aukštųjų valdininkų tarpe, kurie žiūri į gyvenimą blaiviomis akimis, o ne apdumtomis politikierių dumais. Neabejoju kad mes rasime sau pritarimo ir užuojautos pas teisingus žmones, kurie pagelbės mums organizuotai veikti, jei ne VVS, tai Okupuotoj Kraštų Vadavimo Sąjungos vardu.

Jei tuomet Lenkai norėtų mums tam darbui pakenkti ir kreiptųsi valdžios, tai bent turėtų pasisakyti kad jie turi užgrobę Lietuvos dalį, kurios Lietuviai reikalauja iš jų. Ir tuomet mes dar turėtume progos atsisaukti ir žmonių protus, prašant mums pagelbos atsispyrimui prieš Lenkus.

Broliai Lietuviai šis reikalas ir momentas yra svarbus, didelės reikšmės, apėinas mus visus be jokios išimties ir įvairių įsitikinimų. Todėl barbi-mės į vieną bendrą darbą/kol dar nevelu, kol dar liaudyje širdies skausmas neapmires.

Amerikos Lietuvius Tautinė Taryba yra išrinkus komisiją rūpintis VVS reikalais. Katalikų Federacija, kuri globoja VVS nemažą skyrių, turėtų imtis darbo ir bendrai tartis su ALTT. Nemaža juk yra ir tokių skyrių kurie veikė suvis atskirai nuo Federacijos ir Tautinės Tarybos. Dabar Lietuvioje uždarūs VVS centras atsisaukė į Amerikiečius, prašydamas kad mes pasitumtume tą darbą vesti tolyn, nes čia visgi mes dar turime didesnių laisvų. Šitie skyriai, kurie veikė betarpiu su centru Lietuvoje, dabar turėtų nustoti veikti, nelikus Lietuvioje centro, arba prisidėti prie bendro darbo čia, Amerikoje.

Šia vasara yra puiki proga mums susiburti darban. New Yorko Pasaulinė Paroda, daugelis Lietuvių iš visų kraštų ir iš Lietuvos lankys parodą. Tai būtų patogiasias laikas viena diena prieš Lietuvio Dieną, rugsėjo 8-9 dienomis, sušaukti plačią konferenciją ir sukurti Okupuotoj Lietuvos Kraštų Vadavimo Sąjungą. Tuomet galėtume perimti visas VVS funkcijas.

Laiko vilnam prisirengimui turime, tik reikia imtis darbo. Lietuvos žmonių ir okupuotų kraštų Lietuviai viltis mums, jų akys atkreiptos į mus, ar mes avilisme juos? Broliai Amerikiečiai, sukruskite darban, nes Lietuva jus šaukia.

A. B. Strimaitis.

CHICAGO, ILL.

Užmušta M. Jurgelionienė

Kovo 26 d., važiuojant automobiliu iš Chicago į Detroitą, dalyvauti Naujienų jubiliejiniame parengime, traukiniui užbėgus ant jų automobilio važiuojant per gelžkelio bėgius, prie Kalamazoo, Mich., užmušta Naujienų administracijos vedėja Marė Jurgelionienė-Bernotaitė. Su ja važiuojusios kitos trys Chicagietės, Stasė Bernotaitė, Adelė Nausėdienė ir Leonorė Memčauskaitė sužeistos, Nausėdienė sužeista sunkiai. Nelaimė įvyko dienos metu.

Chicagon pribuvo vėlionės vyras, Kl. Jurgelionis, Tėvynės redaktorius iš New Yorko, ir jų sunus, ir laidotuves.

Vėlionė paėjo iš šiaulių, buvo 52 m. amžiaus. —N.

rauskas yra mokyklų tarybos direktoriai.

LARKSVILLE miestelis — 9322 gyventojai. Lietuvių arti 20 šeimų.

SLA. LOPSINĖ

PLYMOUTH miestelis — 16,044 gyventojai. Čia gavo pradžią dabar einantis seniausias Amerikos Lietuvių laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" ir pradėjo savo gyveimą Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Prieš 25 metus Plymouth buvo Amerikos Lietuvius židyns, nes čia buvo susispietęs būrelis Lietuvių inteligentijos aplink "Vienybė Lietuvninkų". Dabar jau pamirštas miestelis.

Plymouth'e įvyko Kun. Burbo ir Dr. Jono Šliupo suaugusiųjų Lietuvių pirmas mušis ir atskyrimas Lietuvių parapijos nuo Lenkų. Dabar čia Lietuvių priskaitoma apie 145 šeimos. Turi savo bažnyčią, Šv. Kazimiero, Klebonauja Kun. A. J. Sinkevičius. Jis rašinėja į Garsą ir Draugą straipsnius, pasirašo Morkus.

SLA. turi tris kuopas: 5 kp. su 42 nariais, 6 kp. su 39 nariais; 246 kp. su 83 nariais.

Lietuviai turi keletą karčiama ir porą krautuvėlių.

Darbai anglies kasyklose. Čia randasi Lietuvių gyvenusių jau per 72 metus atgal, dvi šeimos. Pagal Nieniaus ir Zelėsio pasakojimus jie čia atvykę radę jau Lietuvį, mirusį, Petrą Ažiuną, kuris buvo sunkiai kasykloje sužeistas, ir Jozą Tamelį.

BUS: APIE RYTŲ UPĖS PUSĖS MIESTELIS IR KAIMUS.

TRUMPOS ŽINIOS

(IS MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• NEWARK, N. J. — A. S. Trečiokas, tautininkų veikėjas, išsikubino į Lietuvą sutvarkyti Klaipėdoje savo bi- niškus interesus.

• BROOKLYN, N. Y. — Kilus Lietuvai pavojui dėl Hitlerio užsimojimų ir užgrobimo Klaipėdos, susidarė iš visų mūsų srovių atstovų Lietuvių Taryba Lietuvos reikalams ginti ir surengė bendrą protesto mitingą Kovo 26 d.

—Vienybės redakcijoje lankėsi Kapt. Antanas Petruškevičius, atvykęs iš Lietuvos studijuoti ugniagesybą. Jis įstojo į New Yorko ugniagesių viršininkų mokyimo kursą.

—Kovo 19 d. buvo sušauktas Lietuvos Šaulių Sąjungos susirinkimas. Valdyba sudaryta iš šių asmenų: Vincas Trainis, sekr.; Antanas Alekna, pirm., valdybos nariai: lakunas P. Saltenis, Jonas Gudelis, Julius Skurdenis. Skyrius žada ruošti Šaulių Sąjungos 20 metų gyvavimo sukakties paminėjimą.

• BERISSO, Argentina. — Vasario m. likosi elektros užmušta Emilija Šislauskienė. Prie kokių aplinkybių tragedija įvyko nepasakyta.

• BUENOS AIRES, Argentina. — Vasario 24 d., revoliucijos šūviu nusišovė Ona Mežskienė, 37 metų. Iš Lietuvos paėjo Biržų ap., Pabiržės val., Naciūnų k.

DETROIT, MICH.

STIPRI TMD. KUOPA

Reikia pažymėti kad mūsų kolonija stovi pirmoje vietoje kaslink literatūros skleidimo: mūsų TMD. 68-ta kuopa yra skaitlingiausia nariais visoje Amerikoje. Bet ant to neapsistojame, ir mes parodysime kad mūsų TMD. kuopa bus čempionas savo organizacijoje.

TMD. praeityje yra nuveikęs gražius darbus, ir šiandien dar reikalinga jų plėsti ir palaikyti.

Kviečiu Detroito Lietuvius spieštis prie TMD. ir surūmus pečius stumti mūsų apšvietos darbą. Kurie norit tapti T. M. D. nariais atsisaukt pas kuopos organizatorių, jis pri-bus pas jus su knygomis ir nusistebėsit kiek knygų gausit. Mokėdami \$1 metinės į TMD., gausit \$3 vertės knygų.

Perskaite savo knygas galit pasiųsti jas į Lietuvą, kur jų su giminės sunaudos jas taip pat tiksliai. Aš Amerikoje būdamas įsteigiau knygyną savo gimtiniame kaime savo siunčiamomis knygomis.

Jonas Kibartas,

TMD. 68 kp. organizatorius 14670 Wark ave.

ORO SUSISIEKIMAS per Kauną nuolat auga: lėktuvai skrenda iš Berlio-Karaliaučiaus į Rygą, Helsinkį, Taliną, Leningradą, Maskvą. Pernai įvedė savo oro susisiekimą ir Lenkų oro linija. Lėktuvai eina ir tarp Paryžiaus-Maskvos sustodami Kaune. Kaunas turi didelį, patogų lėktuvams nusileisti aerodromą. Jis yra gerresnis, didesnis ir patogesnis negu Latvijos, Estijos, Suomijos ir Leningrado aerodromai. Šymet Kauno aerodromas bus išlietas betonu ir tada lėktuvai galės jame sustoti ištisus metus.

MIRIMAI

MIRĖ AMERIKOS LIETUVIAI

Mirė 3,400 Lietuvių

Nuo įvedimo Dirvoje mirusių Lietuvių išeivių pažymėjimo (Vasario mėn. 1937 m.) iki šio numerio mirusiųjų skaičius pasiekė jau 3,400.

BALČIUS Jonas, 25 m., mirė Kovo 12, Lawrence, Mass., kur buvo ir gimęs.

MIZARIENĖ Amilė (Masoniutė), 43 metų, mirė Kovo 13, Lawrence, Mass. — Merkinės val., Liškevos par., Ricielių kaimo. Liko vyras ir sunus; brolis ir sesuo Lietuvoje, dvi seserys Amerikoje.

STELMOKIENĖ Rožė, sulaukus senatvės mirė Kovo 16, Lawrence, Mass. Paliko 3 dukters, visos išteikėjusios. Palaidota Kovo 18, su bažnytinėmis apeigomis. Vietinis.

KARUŽA Kazys, 22 m., žuvo automobilio nelaimėje, netoli Clevelando, Kovo 19 d. Gimęs Clevelande.

SAMOLAITIS Augustas, 69 m. amž., mirė Clevelande Kovo 19 d.

MAROZAS Vincas, 48 m., mirė Clevelande Kovo 22 d.

JONUSIS Vincas, 63 m., mirė Clevelande Kovo 22 d.

BARTUSEVICIENĖ Adelė, 47 m., mirė Vasario 10, Linden, N. J. — Varėnos par., Pavarėnų k. Amerikoje išgyveno 26 metus.

RADZEVICIENĖ Morta, mirė Vas. 6, Cuddy, Pa.

SIMKIENĖ Amilė, mirė Kovo mėn., So. Boston, Mass.

BUTENAS Steponas, mirė 25 Vas., S. Boston, Mass. Amerikoje išgyveno 30 metų.

KIRUTIS Jonas, mirė Vasario m., Detroit, Mich.

ALESKUSKIENĖ Magdė, 68 metų, mirė Vas. 27, Detroit, Mich.

VAICIUTĖ Mikalina, 23 metų, mirė Sausio 20, Waterbury, Conn.

VAITEKUNAS Pranas, 51 m. mirė Vas. 6, Pineiro, Argentinoj. — Šiaulių apsk.

JUNAS Simanas, mirė Kovo 6, Scranton, Pa. — Butrimonių p., Raudonių k. Amerikoje išgyveno 38 metus.

SAKEVIČIUS Stasys, mirė 6 Vasario, Frigorifiko Anglo kolonijoj, Brazilijoj. Gimęs Sausio 31, Mahanoy City, Pa.

KRIAUCIUNAS Antanas, 42 m., mirė Kovo 3, Brooklyn, N. Y.

KARALIUS Jonas, mirė Vas. 18, Redwood City, Cal. — Marijampolės ap. Amerikoje išgyveno 40 metų.

KASMAUSKIENĖ Agota, 60 metų, mirė Kovo 2, Chicagoje. — Tauragės ap., Gaurusų m. Amerikoje išgyveno 36 metus.

JESIUNAS Petras, mirė Vas. 27, Sheboygan, Wis.

URBIKIENĖ Berta, 36 m., mirė Kovo 5, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

STANISLOVAITIENĖ Jieva, sulaukus senatvės mirė Kovo 6, Chicagoje. — Šiaulių ap., Joniškio p., Stoniunų k. Amerikoje išgyveno 26 m.

VAICAITIS Benediktas, mirė Kovo 4, Brooklyn, N. Y.

DEMIKIS Jonas, 59 m., mirė Vas. 26, Wilkes-Barre, Pa.

ČIUPAS Kastantas, 55 m., mirė Vas. 27, Wilkes-Barre, Pa.

VALANTIENĖ Elzbieta (po tėvais Barzdaitė), pusamžė, mirė Vas. 17, Chicagoje. — Raseinių ap., Kaltinėnų p., Sundžių k.

SONKA Pilypas, 38 m., užmuštas automobilio Kovo 10, Chicagoj. Gimęs Alma, Ill.

KATEVICIENĖ Ona (Kisielutė), pusamžė, mirė Kovo 10, Chicagoj. Gimęs Škoti-joje.

GURINSKAS Juozas, mirė Kovo 8, Chicagoj. — Vilkaviškio ap., Vištyčio p., Paviš-taičių k.

BENEVIČIUTĖ Marijona (Sesuo M. Tarcisia), 32 m., mirė Kovo 10, Chicagoj. — Gimęs Steger, Ill.

SIMUTIS Antanas, pusamžis, mirė Kovo 7, Indiana Harbor, Ind. — Plungės p., Norvičių k. Amerikoje išgyveno 29 metus.

LEKŠNA Jurgis, 61 m., užmuštas automobilio Kovo 9 d., Chicagoje.

BULEVIČIUS Jonas, 67 metų, mirė Kovo 3, Pittsburgh, Pa. Liko žmona, du sunys ir trys dukters.

MOCKIENĖ Cecilija (Sedbarytė), 45 m., mirė Kovo 14, Chicagoj. — Tauragės ap., Kaltinėnų p., Pakarėnų k.

KIRKICKIENĖ Marė (Ašmonaitė), pusamžė, mirė Kovo 13, Chicagoj. — Tauragės ap., Spragutės k. Amerikoje išgyveno 25 metus.

KRISTUPAITIS Jurgis, 53 m. užmuštas automobilio Kovo 9, Mahanoy City, Pa. — Vilniaus rėd., Trakų ap., Petro-nių k. Amerikoje išgyveno 35 metus.

RAGAZINSKIENĖ Magdė, 60 m., mirė po operacijai Kovo 10, Mahanoy City, Pa. — Marijampolės ap., Liudvina-vo m. Amerikoje išgyveno 34 metus.

LITAUCIKIENĖ Liudvisė, mirė Vas. 2, Manchester, Ct.

TENINIENĖ Petronėlė, mirė Sausio 31, Mahanoy City, Pa. Sausio 19, Riverton, Illinois. Amerikoje išgyveno 46 m.

KAZLAUSKIENĖ Valerija, 47 m., mirė Kovo 11, Brooklyn, N. Y.

BERUS Antanas, 34 m., mirė Kovo 11, Brooklyn, N. Y. Buvo policininku.

JIESMONTAS Juozas, 63 m., mirė Kovo m., Springfield, Ill. — Marijampolės ap., Igliaukos par.

RONDOKAS Steponas, 48 m. mirė Kovo 12, Chicagoj. — Tauragės ap., žvingių par., Gubiškių k. Amerikoje išgyveno 31 metus.

I LIETUVĄ

Jūs keliausit greitai ir patogiai populiariais laivais

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburg

Specialiai žemos ekskursijų kainos važiuojant iš Europos nuo Balandžio 3 iki Balandžio 23 ir nuo Birželio 26 iki Liepos 23. Amerikoje leidžiama buti keturias savaites.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba 1430 Euclid Ave. Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Tas Tinka ir Mums

Ir Lietuvoje, Visuomeninius Darbus Dirba tik
Nekurie, kiti viską Stumia nuo Savęs

Lietuvos Aids sekančiai rasoma apie tautininkų neveiklumą, ir šiaip jie raginami imtis dirbti:

OFENZYVINĖ TAUTININKŲ VEIKLA

Mūsų visuomeniniame gyvenime yra įsigalėjus labai negeistina yda, būtent, kaltinimas vieni kitų. Mes labai sielojame kultūros pažangą, organizaciniais, valstybiniais ir kitokiais reikalais, mes norim kad bet kuri visuomeninė veikla eitų sklandžiai, tačiau, pastebėję kad taip nėra, tuojau imame kaltinti kitus, nors labai dažnai tos veiklos pasisekimai ar nepasisekimai daug priklauso ir nuo mūsų pačių. Išsina taip, kad kaltas Jurgis, Jonas ar dar kas nors, bet sau pateisinti priežasčių ir motyvų visada surandame. Suversti visą atsakomybę kam kitam šiandien yra pasidarius beveik gero tono taktika. Tegul kitas buna juodas, kad tik pats butum baltas!

Kodėl tokia psichologija mūsų visuomenėje atsirado? Žinoma, čia galima įsivaizduoti visokių priežasčių, galima priminti jau seniai kartojamą mintį, kad mūsų charakterį blogai paveikė prieškariniai laikai, kad mes dar nesuėmę persiminti veiksmo dvasios, kad vyriausybė nesudaranti tinkamų veikimui sąlygų, kad nėra paskatinimo iš šalies ir tt.; tačiau, gal but, viena svarbiausių ir realiausių priežasčių bus ta, kad mes per daug kalbame apie darbo kliūtis ir per mažai stengiamės tas kliūtis šalinti patys ir dirbti darba.

Dažniausiai tik įsivaizduojamos kliūtys mums užstoja tikslus, kurių mes norime siekti. Jei kur pasitaiko kliūčių, tai kalti ne prieškariniai laikai, ne stoka paskatinimo ar sąlygų nesudarymas iš vyriausybės pusės, bet tikrai ar tariami sunkumai, prieš kuriuos mes iš anksto nei nepamėginę su jais kovoti, supasojame ir nuleidžiame rankas. Kliūčių gali būti daugiau, gali būti mažiau, bet jų visada buvo, yra ir bus. Tai yra bet kurios veiklos neišvengiama blogybė, bet ji nėra nenugalima blogybė. Kiekvienas kliūtis gali būti nugalėta, jei tik yra pakankamai pasiryžimo ir patvarumo. Nusiskundimai, dejavimai, savitarpio kaltinimai yra ne kas kitas kaip sudarymas palankių sąlygų tam tikriems veiksmams kaisioti kuolus į mūsų veiklos ratus. Savęs teisinimais ir dejavimais jokios kliūtys nebuvo ir nebus nugalėtos. Čia reikalinga griežta ofenzyva, o ne slapstymasis už savo pačių silpnųjų šydo arba už tikrų ar tariamų kliūčių nenugalimumo burbulą...

Kalbant apie tautininkų veiklą, reikėtų atsiminti vieną: nenugalimų kliūčių mums negali būti, jei tik mes tikrai ir tvirtai norime jas nugalėti ne erzinančiais savitarpio kaltinimais, ne bereikalingomis kalbomis, bet darbu ir tvirtu tautininku nusistatymu. Mes esame įsitikinę kad tautininkų veikimui dažnai kliūčių pasitaiko tik dėl to kad mes kažin kodėl bijome aiškiai pasisakyti esą tautininkai, kad mes kartais stengiamės laviruoti tarp savų ir kitokių įsitikinimų, kad mes vengiame tarti kietą ir nedviprasmišką tautininko žodį. Jei mes esame tautininkai, tai jais turime būti ne ant popierio, bet dvasioje. Mes neturime drovintis ar varžytis išpažinti tautinę ideologiją visur ir visada. Šiaudadušiams tautininkams mūsų tarpe vietos neturi būti, nes jie daugiausia ir skleidžia defetizmo nuotaiką. Mums reikia kovojančių asmenybių,

kurios iš pasitaikančių kliūčių nedarytų kažin kokio siaubo, bet, turėdamos prieš akis mūsų uždavinius, juos drąsiai, be jokių svyravimų, vykdytų. Žodžiu, tautininkai nieku būdu neprivalo laikytis defetizmo, o pagalvė buvo didelė ir pilna plunksnų. Paklodę būvo rupi namie austa, o uždangalus vilnonis taip pat namie austi tipiško rašto ir skaidrių spalvų. Nežiūrint lovos kietumo mudvi užmigom be vargo. Bet neilgai gavom miegoti, kaip vėl buvom išbudintos, nes atsilankė svečių. Tai buvo mano pusbrolis, Stasys Vezevičius, sunus mano tetos, kuri gyveno Amerikoje. Stasys yra puikus jaunas žmogus; aš su juo susipažinau kuomet pirmą kartą lankiausi Lietuvoje. Jis yra gabus ir energingas, apsiurkus, ir visada gatavas kitam pasitarnauti. Jis buvo neapsakomai linksmas kad aš pagaliau atvykau, ir tuoj jis pradėjo paskoti savo planus kaip jis mus vaišins, ką aprudys savo apie linkėje. Stasys turi valdišką tarnybą, jis yra geros sargas, eiguils. Jis prižiūri valdišką mišką, apsaugai nuo vogimo ir naikinimo.

MONTREAL KANADA

BOTANISKAS SODAS

Miesto Botaniskasis Sodas, kuris dabar rengiamas, bus gal didžiausias tos rūšies sodas kokių tik turi kitų didžiųjų valstijų miestai. Prie šio sodo dirbama jau trėti metai, ir dar ims porą metų iki bus užbaigtas. Jis užima didelį žemės plotą.

Vasaros metu prie sodo dirba apie 2000 darbininkų, o žiemą per pusę tiek.

Sode bus įtaisyta visokios rūšies sporto aikštės, visoki gėlynai, reikalingi pastatai, išsodinta medžiai, suvežti iš visų kraštų. Bus žvėrinčius, žuvis prudas ir patalpos visokių kraštų žvėrimis.

Kalbama kad tame botaniskame sode bus rengiama Pasaulinė Paroda 1942 metais.

Visas šis projektas atsisieja apie 20 milijonų dolarių.

Montreale darbai daugiausia kontroliuojami valdžios; nustatyta darbininkams 8 valandų darbo diena, 40 valandų savaitėje; kaip kur leidžia dirbti 44 valandas. Darbininkams nustatyta minimum mokestis.

Sunkiau yra tuose darbuose kur dirba nuo skaičių, ten moka mažai už darbą ir reikia padaryti daug darbo.

Darbai šiuo tarpu rubsiuvyklose ir kitose srityse kiek susilpnėjo, nes kiekvienoje dirbtuvėje įtaisyta paskiausios mašinos, kurios darbus greitai atlieka ir darbininkai tegauna dirbti po kelias dienas savaitėje.

Montreale Lietuviai nesnaudžia, rengia balius, koncertus, vakarienes, tuose parengimuose dalyvauja daug žmonių, nes mūsų Lietuviai yra susiorganizavę į pašalines draugijas, o tie parengimai daromi draugijų naudai. **Montrealietis.**

KAIP KELIAMAS LIETUVOS UKIS

KAUNAS. — Keliant Lietuvos krašto gyvulių ūkį, daug dėmesio kreipiama į veislių parinkimą ir jų gerinimą. Tuo reikalu rupinasi žemės ūkio Rumai. Skatindami ūkininkus steigti ir laikyti veislinių gyvulių kergimo punktus, jų savininkams žemės ūkio Rumai už tinkamus reproduktorius duoda pašalpas.

Pašalpos kergimų punktų savininkams buvo paskirtos atsižvelgiant į gyvulių veislę, kilmę bei amžių.

Tuo būdu 1938 metais buvo premijuota 232 eržilai, 1243 buliai ir 785 kuiliai.

Iš viso pernai buvo pripažinti tinkamais 2260 reproduktorių ir jų savininkams buvo išmokėta 100,860 litų pašalpų.

Kelionė po Musų Lietuvą

(Tęsinys iš pereinio nr.)

VAISINGUMAS PAS GIMNES KURSĖNUOSE

Ši lova buvo daug kitokesnė negu tos ką mums teko miegoti iki šiolei. Ji yra namų darbo, lentų dugnu, ir šiaudų matrasu, kurie šabždėjo kai pasijudini, o pagalvė buvo didelė ir pilna plunksnų. Paklodę būvo rupi namie austa, o uždangalus vilnonis taip pat namie austi tipiško rašto ir skaidrių spalvų. Nežiūrint lovos kietumo mudvi užmigom be vargo.

Bet neilgai gavom miegoti, kaip vėl buvom išbudintos, nes atsilankė svečių. Tai buvo mano pusbrolis, Stasys Vezevičius, sunus mano tetos, kuri gyveno Amerikoje. Stasys yra puikus jaunas žmogus; aš su juo susipažinau kuomet pirmą kartą lankiausi Lietuvoje. Jis yra gabus ir energingas, apsiurkus, ir visada gatavas kitam pasitarnauti. Jis buvo neapsakomai linksmas kad aš pagaliau atvykau, ir tuoj jis pradėjo paskoti savo planus kaip jis mus vaišins, ką aprudys savo apie linkėje. Stasys turi valdišką tarnybą, jis yra geros sargas, eiguils. Jis prižiūri valdišką mišką, apsaugai nuo vogimo ir naikinimo.

Žinoma, mes praleidom keletą valandų apkalbėdami apie šeimas ir pasipasakodami kas giminėms idomu. Kuomet mes kalbėjome savo šeimyniniais reikalais, Bronė ir Zosė duklės, taip pat Bronė, išėjo į miestelį pasivaikšioti (Kursėnus).

Vėliau po pietų Stasys sugrįžo į savo namus pasiimti savo arklių ir vežimą su pavėžinėti. Jis pas mus atvyko savo naujų gražių dviračių, kas yra didelė prabangis, ką kiekvienas vaikas ir vyras čia trokšta turėti.

Išvažiavom pasivažinėti vežimu, nelygiais kaimo keliais, per grumstus, bet mums patiko, ir pasigerėjom gražiais apielinkiu vaizdais. Sugrįžom laiku dideli ir skaniai kaimiška vakarienei, o po to dar pasikalbėjome ir pasisvečiavę ejom anksti gulti, ruošdamiesi rytoj turėti didelę dieną. Bronė ir man patiko šių žmonių nuosirdumas, prielankumas ir sveitūgumas, visada jie klausinėja ar norim to ir to valgyti, ir bando patirti kuo mums galėtų pasitarnauti. Tarp savęs jie kalbasi pakužindis ir mes galėjom jausti kad jie deda visas savo pastangas mus patenkinti ir aprūpinti visais patogumais, ir ištiko mudvi buvom apsupintos.

TURGAUS DIENA KURSĖNUOSE — GRAŽIOS ŽEMAITISKOS KLUMPĖS. PAVENČIO CUKRAUS FABRIKAS IR KITOS KURSĖNŲ APIELINKĖS IDOMYBĖS

LIEPOS 1, penktadienis. Ši rytą išbudus saulė skaisčiai švietė, bet viskas buvo ramu, taigi aš maniau kad dar turi būti labai anksti, gal kokia šešta valanda tikėtai prakalbinus Bronę ji pasakė kad jau devinta valanda.

Tuoju kaip tik apsirėngę ir papusryčiavom atvažiavo Stasys vežtis mus į miestelį, ir šiandien Kursėnuose buvo turgadienis. Simas ir Zosė važiavo kartu, taigi mums rūpėjo kad atitrūkiam juos per daug nuo jų darbo, tačiau su svečiais jiems buvo šventė iki jų

svečiai bus, taigi ragino mus nesirūpinti. Užsis kaimas yra prie pat miestelio, ir iš čia matyti miestelio bažnyčios bokštas. Kelias į miestelį eina pro pat pašonę šventoriaus ir kapinių, kur užvažiuoji ant akmenais grystos gatvės, o už kitos minutės jau ir esi miestelio centre, kur atsibuna jų turgus. Šis miestelis yra mažas, namai seni ir prasti, visos moterys dėvi ant galvų skepetaites ir čia jauti provincijos atmosferą. Miestelis garmėjo žmonėmis turguje, kaimiečiai stovėjo vežimais savo atvežtų daiktų ir produktų, ir čia atvyko Stasio žmona, kuri prisidėjo prie mūsų.

Ir štai ką mes pamatom! Viename turgaus aikštės kampe stovi kurpius su didžiausia daugybe tų gražių žemaitiškų klumpių! Tokio vaizdo mes niekad nematėm ir tas nustebino mus. Kaip gali išvengti pagundos neįsigyti porą klumpių. Buvo daug juokas jas mierojuojantis, ir mudvi abi nusipirkom po porą. Žmonės aplink mus sustoję žiūrėjo, o iš jų akių matėsi kaip jie stebėjosi iš to, matomai jie galvojo ką mes su klumpėmis Amerikoje veiksim! Mudvi užmokėjom kurpiui po pusantro lito už tas rankų darbo gražias klumpes, kas buvo geriausia atmintis iš Kursėnų ir žemaitijos.

Prisijūrėjus gana po turgų, Stasys užkvietė mus pavaisinti ledais (aiskrymu). Ši paroduotuvė nebuvo nei kiek panašė į Konrado kavinę Kaune. Čia laiko visko: valgomus daiktus, kepyklą, valgyklą ir kitko ko nei nepatėmijau. Prasta maža vietelė su keletu mažų stalukų. Tas aikštymas buvo prasta imitacija mums žinomo tikrojo, bet gal but tai geriausias kas jie galėjo pagaminti, na o kadangi čia žmonės neapsipažinę su tikroju, jiems nedarė skirtumo.

Iš miestelio grįžom namon pietų, o vėliau nuvažiuavom apžiūrėti Pavėnčio cukraus fabriką, kuris yra džiaugsmas ir pasididžiavimas šios apielinkės gyventojų. Jie apie tą fabriką kalba su tokiu pasididžiavimu kad manytum jog tai yra kas didesnio negu General Motors arba Fordo dirbtuvės. Ištikro tai yra didelis dalykas jų gyvenime, jie turi kuo pasididžiuoti, tai yra industrija, o tas reiškia darbą ir progresą.

Fabrikas yra didelis ir naujas ir tikrai panašus į fabriką. Aukštas tiesus kaminas kuris iškyla į aukštybę, esu tikra kad jis yra daug aukštesnis negu jų aukščiausias bažnyčios bokštas. Prie tos grupės yra kelias kitų pastatų, visi iš raudonų plytų. Mes pasistatėm savo arklių pakelėje ir inėjom į didžiojo pastato kontora. Stasys perstatė mus ir pasakė jaunam vaikui jog mes norėtume pamatyti visą įstaigą. Suprantama, išgirdę kad mes iš Amerikos, jie didesniu noru pasistengė mums aprodyti viską, o aprodydam atliko p. Kostas Karuža. Jis buvo labai prielankus ir draugingas, noriai aiškino viską kas tik mus įdomavo. Idomu buvo patirti kad Lietuva dabar pasigamina visą cukrų kiek tik reikalinga savo sunaudojimui. Tuomi sutaupoma daug pinigų, kadangi nereikia tokios reikmenies importuoti iš kitur. Cukrus yra svarbus maistas ir būtina reikmenis. Prie to ka naudojama gėrimui, jis reikalingas ir vai-

sių ir uogų sudėjimui, ir daug sunaudoja gamintojai Lietuviškų saldinių, kurios net ir eksportuojamos. Lietuvoje turi du cukraus fabrikus, vienas Marijampolėje, o antras čia, prie Kursėnų, Paventyje, stovi pusiauakelėje tarp tų dviejų miestelių.

Šis fabrikas susideda iš septyniolikos pastatų, buvo baigtas 1935 metais, ir užlaiko virš tūkstantį darbininkų, užima apie 50 hektarų žemės. Jame sudoroja po apie 1200 tonų cukrinių burokų kasdien laike cukraus gaminimo sezono. Aš nusistebėjau patyrus kad Lietuva sunaudoja apie 27 milijonus kilogramų cukraus per metus (kilogramas yra 2½ svarų). Šio fabriko mašinerijos yra importuotos iš Čekoslovakijos. Tai yra pilniausioj pramėj fabrikas, jie net patys gamina savo nuobėgų rynas vandens nubėgimui, ir aplink dar pristatomi nauji prietai.

Viduje budama patyriau kad to kamino aukštis yra 92 metrų (metras yra apie 40 colių ilgio). Tris mėnesius kas meta čia darbas eina visu smarkumu prie cukraus, paskui likusius devynis mėnesius dirbama prie aptaisymų ir pasirušimui kitam sezonui. Tikrai buvo idomu pereiti per visą fabriką, kur matėm ne tik mašinerijas bet ir kalnus maišų cukraus, kurie sudėti sandėliuose gatavi išvežimui į visas Lietuvos dalis.

Iš cukraus fabriko Stasys nuvežė mus į netoliese naujai statydinamą plytų dirbtuvę. Čia susipažinom su vyriausiu inžinierium p. T. Siratavičium, kuris noriai paaiškino apie šią plytų išdirbystę. Mašinerijos bus importuotos iš Čekoslovakijos, ir čia gamins po 6 milijonus plytų per metus. Dirbtuvės pavadinimas yra Akcinė Bendrovė "Molis". Mažai numanau apie statybą, bet paėjau kaip darbininkai turėjo išvedžioję šniurelius parištus ant mažų kuolukų po visą plotą, kaip daro murininkai pas mus apmatuodami statymui rengiamą sklypą.

Buvo jau vėlus popietis, ir diena puiki ir šilta taigi, grįžtame namon mes sustojom pasivaikšioti po mišką kuriame Stasys yra sargu. Jis parodė mums jų gegužinių vietą, pasikliau nuėjom iki Ventos upės, kurią aš džiaugiausi pamatius. Matėme moteris ir vaikus miške renkant uogas ir maudančius upėje.

Vakarop pavažiavom iki senosios Kursėnų geležinkelio stoties, kuri daugiau nenaudojama, išskyrus tik prekams, ir aš vos tegalėjau ją prisiminti, nors tai buvo ta vieta kur mes išlipom pirmą kartą atvykę į Kursėnus keliolika metų atgal. Ir taip po visos dienos apvažiavimų ir pamatymų įdomesnių vietų, ir geros skanios vakarienės buvo laikas eiti gulti ir laukti kitos dienos.

(NUO REDAKCIJOS. Cukraus fabriko vaizdai tipo perėitame numeryje.)

DARBO KNYGELĖS. Vi-

daus reikalų ministerija paruošė projektą darbo knygelių, kuriomis per savivaldybes bus aprūpinti visi žemės ūkio darbininkai. Knygelės atstos tarp ūkininko ir jo samdomo darbininko samdos sutartį.

JUSŲ SVEIKATA

SILPNOS AKYS

Rašo Dr. Matulaitis.

Tankiai pasitaiko, žmogus guodžiasi kad jo akys greit pavargsta, kad jis negali daug skaityti, galva pasidaro sunki. Tam yra daug priežasčių. Netobulas akies aparatas, kuris nesurenka spindulius tinkamoje vietoje, priverčia akį sunkiai dirbti. Daugiausia kenkia astigmatizmas — akies nelygumas.

Trumpas regėjimas reikalauja per daug darbo nuo raumenų, kurie verčia akį į vidų. Akis turi raumenis prisegtus iš abiejų pusių, taip kaip arklio vadžios, suka akį į vidų arba į lauką.

Kitu dar raumens suka akį į viršų ir į apačią.

Yra dar du kampsiniai raumenys. Jų užduotis nėra visai aiški, jie atrodo nereikalingi, bet tai yra Sutvertojo išlikavimas.

Viso yra šeši raumenys kuriais mes vartom akies obuolį. Silpnumas tų raumenų padaro akies pavargimą. Raud-

PAJIEŠKOJIMAI

Lietuvos Konsulatas Chicagoje pajieško sekančių asmenų:

AVIZINIS Pranas, Šilėnų k., Kauno ap. Amerikon atvyko prieš dijų kara. Gyveno Chicagoje ap. AZUKAS Jonas, Birščių k., Krosnos v. 1937 m. gyveno Chicagoje. BAGANAS ar Bakanas, Kazys, Padosnos vnk., Zarasų ap. 1905 m. atvyko Amerikon. Gyveno Chicagoje.

JERESUNIENĖ Rozalija, po tėvais Dikšytė. Gedminių k., Pašvintinio v. Ilgą laiką gyveno Chicagoje. KIBARTAI, Pranas ir Kazys, iš Telšių ap. Pranas seniau gyveno Wooster, Ohio, Kazys Philadelphiaje, Pa.

LIPSKIS (Lineikis) Julius, Šiaulių m., Amerikon atvyko prieš karą. Nėva gyvenęs Montreale, San Francisco ir kitur. Ar jis gyvas ar jau miręs giminės žinių neturi; už jų suteikimą bus labai dėkingi.

NEKRASAS (Nekratas) Simas, mirė Minnesota valstijoje ir paliko turto apie \$4,000. Jo įpėdiniai arba jį pažinusieji prašomi atsikreipti į Konsulatą.

NOREIKAI, Kazys ir Jokubas, iš Kvedarnos apielinkės, atvykę Amerikon prieš karą. Gyveno įvairiuose miestuose; jiems priklauso brolio Liudviko palikimu dalis.

PLASCINSKIENĖ Zofija, Eidimaitė, seniau gyveno West Pullman apielinkėje, Chicagoje.

VEZELIS Andrius, gyveno Lowell, Mass., 1922 m. persikėlė į Worcester, Mass. Jis pats ar apie jį žinantieji prašomi tuojau atsilepti.

Aukščiau minėti asmenys arba a jie juos žinantieji prašomi skubiai atsilepti Konsulatui.

LIETUVOS KONSULATAS
100 East Bellevue Place
Chicago, Ill.

menų silpnumas gali būti įgimtas arba gali būti įgytas.

Trumpas regėjimas užduoda daug darbo raumenims kurie verčia akį į vidų, link nosies. Esant gerom aplinkybėm, viduriniai raumenys buna stipresni negu išlaukiniai. Prie visokių aplinkybių jie išpažysta pavargimą.

Akių įtempimas sukelia uždegimą akyse. Akis parauduoja, ašaroja, bijo šviesos.

Negana to, akių pavargimas vargina visą nervų sistemą. Atsilepia ir ant kitų organų.

Žmogus jaučia skaudėjimą akyse, antakiuose, kaktoje, galvos užpakalyje ir sprande.

Atsilepia ir ant skilvio. Nuo astigmatizmo tankiai pyksta širdis ir svaigsta galva.

Ženkla kituose organuose gali būti toki žymus kad akių nedateklus gali būti pražiūrėtas.

Kita puse vertus, žmogus gerame sveikatos stovyje geriau apgali akies trūkumus negu silpnas, nervuotas, ligotas žmogus.

Neužtenka pataisyti akies aparato trūkumus. Reikalinga taipgi žiūrėti kad žmogaus visa sistema būtų tvarkoje, kad jo kraujas suteiktų akims gerą maistą.

2 Asmeniškai Lydimos

PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDUJĄ
NEW YORK-KLAIPEDA

Pirmoji Gegužės-May 31 d.
(nepersidant iki Klaipėdos)
Antroji Liepos-July 1 d.

Antra ekskursija vadovauja Vl. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas. Keltonė: Gothenburg-Stockholm. Iš čia laivu "MARIEHOLM" į Klaipėdą.

Vl. Mučinskas
Abi ekskursijos užgirtos Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Am. Gaud. nemokamai suteikiama mūsų ekskursijų brošiūrų ir retkartinių leidinių "Turizmo žinios".

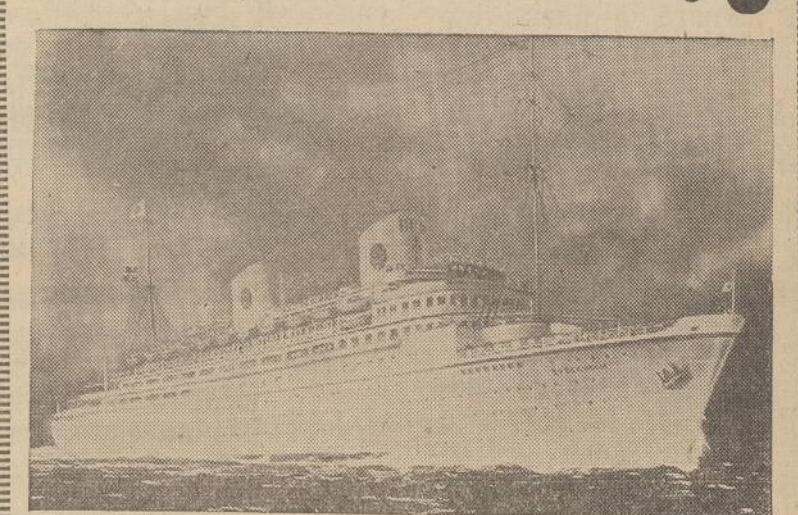
Kiti išplaukimai iš New Yorko:

Drottningholm	Bal. 15, Geg. 13
Gripsholm	Geg. 4, Geg. 31
Kungsholm	Birž. 3, Rugs. 19

Kreipkitės į savo vietinį agentą, ar

SWEDISH AMERICAN LINE
4 W. 51st St. Rockefeller Center
New York, N. Y.

Važiuojam į Lietuvą!

- AR SU REIKALAI, AR PAVIEŠĖJIMUI MANTOT Į LIETUVĄ VAŽIUOTI —
- DIRVOS AGENTURA parupins jums kelionės dokumentus ir laivakortes visais laivais, visais laikais — per švediją, Vokietiją, Holandiją ir kitų šalių uostus.
- Šios vasaros kelionė, pasiskubinkit įsigyti sau dokumentus ir laive geresnę vietą.
- Parsikvieskit savo gimesnės šią vasarą į svečius.

DIRVOS AGENTURA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

GRAŽUS LIETUVOS PAKELIŲ VAIZDAI

LIETUVOS LAUKŲ VAIZDAS SU KRYŽIUM PAKELĖJE.

VDV.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

HITLERIS: KOKI JO PLANAI TOLIAU?

APIE Hitlerio užsimojimą „pasauli užkariauti“ plinta fantastiškos žinios. Iš nepatvirtintų šaltinių, iš pačių Vokiečių komunistų ir socialistų centrų, plinta gandai apie to užkariavimo liga užsikrėtusio žmogaus planus. Tuos jo planus ardyti dirba ir patys Vokiečiai komunistai ir socialistai, norėdami griauti Hitlerio galybę iš vidaus. Vokiečiai komunistai slapta leidžia ir išplatina du milijonu savo savaitinio laikraščio; socialistai kas savaitę išplatina savo slapto laikraščio apie milijoną kopijų. Jų organai visomis pastangomis griauja Hitlerio darbus.

Tarp tų fantastiškų Hitlerio planų yra atsiėmimas iš Lenkų Danzigo ir karidoriaus. Tą žinodami Lenkai, sako, derasi kiek galėdami gauti savo įtakon Lietuvą ir Latviją. Lietuva liko be savos išeigos į jūrą, tai Lenkija turi akį į Rygos uostą. Dabar, kada Prancūzija, Britanija ir Rusija kalba apie „sulaikymą Hitlerio“ ir kviečia į tą sąjungą Lenkiją, Lenkai „gudravoja“: jie sėdi ir laukia kas daugiau jiems pasiūlys: Hitleris ar Chamberlainas. Matydami sau arba pavojų ar progą pasigrobtį laikydami su Hitleriu, Lenkai nesijudina niekur iki negaus iš kurios nors pusės kokio nors naudingo pažado.

Toliau, Hitlerio plane įeina puolimas Danijos, tikslu užgrobti jos auksą. Prie to, su Mussoliniu yra numatyta pasidalinti Šveicariją, ją panaikinant.

Europos užvaldymui, Hitleris turi sugalvojęs planus užpuolimui Anglijos, prieš kurią veiktų iš Helgolando salos. Atsitikime puolimo Anglijos, pirmiau užimtų savo kaimynę Švediją, užtvėrimui Rusijai visų kelių ir apsirūpinimui metalais.

Prancūzijos puolimui, jam reikalinga užimti Šveicariją ir Holandiją ir jis to siekia. Prancūzija turi paėmus mažas dalis buvusių Vokiečių teritorijų, nuo kurių Hitleris neatsisakys.

Kad Hitleris turi tokias dideles svajones Europai užvaldyti parodo jo pastaromis dienomis grobiant Čekiją ir Klaipėdą, išsireiškimas: „Dabar mūsų klausio mažos šalys, bet tuojau klausys visas pasaulis!“

* * *

Ar tos Hitlerio svajonės įvykdinamos? Tas priklausys nuo krypčių kokias ims kitos didės valstybės, kuomet jis palies jų interesus. Padėtis bent tuo tarpu rodo jo naudai. Rusijos diktatoriaus bailumas ir neveiklumas, iš kitos pusės Stalino baimė Japonijos duoda progą Hitleriui šturmuoti pačios Rusijos pašonėje.

Tačiau, istorija turėjo per daug tokių patrakusių užkariautojų, kurie kaip aukštai pasisoko taip žemai nupuolė, ir neilgai švaistėsi turėjo žlugti. Tokių žygių turėjome iš Hunų, iš Totorių, iš Turkų, kurie buvo užpuolę Europą. Turėjome plačiai ir daug užsimojusį Napoleoną, kuris į kelis metus žlugo. Turėjome daug svetimų tautų valdžiusią Rusijos carų imperiją, kaizerį ir Austro-Vengrų imperatorių, bet jų dienos pasibaigė. To paties sulauks ir šių dienų užkariautojas.

Juo daugiau svetimų žemių ir žmonių jis po savim paverss tuo silpnėsne jo valstybė darysis, ir kiekvienai progai kilus tos tautos padės jo imperiją suardyti.

* * *

Lietuvai pavojus iš Lenkų pusės galima tikėt nėra praėjęs, imant dėmesin šių dienų įvykius: vienas pavojus gali paeiti dėl čia minimo Hitlerio plano, sulgy kurio, už atgavimą Danzigo ir karidoriaus, Lenkai gali išsiderėti sau išėjimo į jūrą per Lietuvą ir Latviją. Antru atveju, jeigu Hitleris Lenkijai to neprizadės, o pats norės lysti į Baltijos valstybes, už tokį pat pažadą iš Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos pusės Lenkija sutiktų stoti į sąjungą „sulaikyti Hitlerį“.

Lenkai iš savo dabartinės lemiančios padėties gali ir nori kuodaugiausia pasinaudoti. Lenkų stojimas su Hitleriu ar prieš jį turės reikšmę nulėmimo padėties. Lenkijos užsienio reikalų ministras Beck, kuris laikomas vienu iš apskriausių šių dienų Europos diplomatų, išsikubino į Londoną tartis su Chamberlainu.

Kaip Lietuva susitvarkys be Klaipėdos parodyš trumpa ateitis. Lietuva išieit rasi. Jeigu Vokiečiai duoda naudotis uostu laisvai, tas bus naudingas ir pačiai Klaipėdai. Kitu atveju reikėtų naudotis Rygos uostu, ypač keleiviams į Lietuvą per Švediją važiuojant. Į Rygą iš Stockholmo dar arčiau negu į Klaipėdą. Tas priklausys nuo susitarimo su Latvija. Savo šventosios uostą parengti prekybai ir susisiekimui reikalinga dar idėti daug pinigų ir darbo.

Lietuvių tautą nenugalėjo per šimtmečius ištautinimo darbą varė Lenkai, paskiau Rusai, o Mažosios Lietuvos Vokiečiai — tą tautą kuri buvo ir tamsi ir nemoxyta. Argi pajiejęs Lietuvius ištautinti ir išnaikinti dabar, per dvidešimt metų auklėtus patriotiškai-Lietuviškai? Taigi, bent keno užgrobimas Lietuvos jau nebūtų lengvas, kaip seniau buvo, ir mūsų tauta laisvę pažinus, jungo nevilks. Ji vėl kovos, jieškos ir ras budus savo nepriklausomybę atgauti, ir tam stos dirbti nuo pat tos minutės kuomet kas nors pasikėsins laisvę atimti.

I KURIĄ PUSĘ UŽSIMOJO?

Komunistų Vilnis Kovo 21 d. didelėmis raidėmis pirmame puslapyje sušuko: „Sovietai užsimojo sulaikyti nazius!“

Turbūt ne į tą pusę užsimojo kad Sovietų niekas visai nematė, o naziai ėjo ir užėmė Klaipėdą, ten atvyko ir pats nazių vadas Hitleris ir paskelbė jog ten įrengs karo bazę prieš pačius Sovietus.

Po šito Sovietų „užsimojimo“, ta pati Vilnis nesiliauja aimanavus kad Lietuva be pasipriešinimo atidavė Klaipėdą....

Turbūt Sovietai užsimojo tik muses baidyti sau nuo nosies. Mūsų gi komunistai norėjo kad Lietuva užsimotų ir sulaikytų Hitlerį nuo artėjimo prie Rusijos šono. Jiems nerūpi Lietuva nei jos laisvė, jiems visa baimė yra kad Hitleris neprisiartintų prie Sovietijos ir su Japonais ir Italais susitars nesumūstytų tos „darbininkų tėvynės“..

LENKIJS seimas Kovo 25 d. nutarė pareikšti Lietuvai užuojautą dėl netekimo Klaipėdos.

PRANCUZIJA, kuri iki tave plėšo partijų vadai sašiol buvo žinoma kaip demokratinė valstybė, pasidarė diktatoriška kovoti prieš diktatorius. Netoli eisi jei ir Mussolini.

MANO LAUKIMAS

Kai šiaurys vėjas atšaldo orą,
Kai audros blaškos sniego pusnyne,
Uždeda ledo langinę storą,
Liudna namuose, lyg vienuolyne....
Išpučiu stiklę mažą dėmelę,
Kad pamatyti kas užu vartų;
Vandenį neša jauna mergelė,
Žiuri į langą daugelį kartų.
Išėinu, kalbu: „Sveika mergyte!
„Ar nesušalus?“ klausiu aš josios;
„Man nėra šalta dirbti, tvarkyti!“
Vien malonumas žodžiais brangiosios.
Dėkui, mergyte, kad pažiūrėjai,
Kad prakalbėjai nors vieną žodį!
Tai kas kad užia vėsulai, vėjai,
Laimingai slenka diena nuobodžiai.
Laukimas neša didžiąją viltį,
Verkiąntį guodžia mane varguoli;
Dar mano sielai ne laikas tilti,
Nors idealas dar šiandien toli!...

Vikt. Tatarėlis.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

DRAUGAI DRAUGO NEPASVEIKINO

Dienraštis Naujienos šymet minėjo savo 25 metų sukaktuvė. Ta proga išleido keliolikos puslapių padidintą numerį, ir giriasi, jas pasveikinę „organizacijos kuriose yra 15 tukstančių narių“.

Beť ir širdelei liudna, nes jų narsus draugai, kurie taip smarkiai Naujieniečiams padeda Lietuvoj „demokratiją steigti“ (reiškia, komunistai) Naujienų jubilėjų paminėje „pludimais ir šmeižtais“.

Tautininkų ir katalikų laikraščiai tą įvykį praleido visai tylomis, nes nematė reikalo pasidžiaugti gyvavimu tokio laikraščio kuris atkakliai kovojo prieš viską ką Amerikos Lietuviai darė Lietuvos nepriklausomybei iškovoti ir sustiprinti.

Bet komunistams savo „tevo“ ir savo draugų „demokratų“ nepasveikinti — nepateisinama!

SAPNUOTOJAS SAPNUOTOJAMS NEPATINKA

Demokratinėje Amerikoje diktatorinio sapno kurstytojų organui Vilniai nelabai patiko geru sapnų sprendžiu nudažytas Tėvynės redaktorius aprašymas paskutinio SLA Tarybos posėdžio.

„Mums jo raštas (sako Vilnis) tai pavyzdys nesuvokiamos psichologijos. Gal juokus iš Tarybos narių krečia, gal rodo savo didenybę, gal nuobodulys ėmė, kuris žmogų išsiedina kad neužmigti — bet Taryba ir SLA nariai privalėtų pastatyti savo redaktoriui visą eilę klausimų“.

Matyti, vienas „bendro fronto“ sparnas pradeda jau Kalėdų Kaukės talentais nusivilti. Tautinė spauda gerai pranašavo: sužibės žvaigždutė ir vėl bereikšminiai tamsoje užges.

KAPSUKO. MINTIS DAR NEPASMERKTA

Mūsų komunistai dabar dedasi esą dideli Lietuvos nepriklausomybės gynėjai. Tačiau, mūsų visuomenei privalu atsiminti jų ideologijos vado, Kapsuko, žodžius pasakytus 1918 metais, kada nepriklausoma Lietuva kurėsi. Jis rašė:

„Kas dabar stato Lietuvos nepriklausomybės reikalingumo klausimą tas atlieka reakcijos darbą, prisideda prie kovos su revoliucijos laimėjimais ir atitraukia Lietuvius darbininkus nuo bendros kovos“.

Tą mintį mūsų komunistai nėra pasmerkę net šiandien. Pruseika Vilnyje net giria Kapsuką, sako, jis 7 metus katorgoje buvęs ir daugiau Lietuvos laisvei padaręs negu socialistai Biržiška, Janulaitis, Požela....

PATIKĖJO LIETUVIAMS

Draugas praneša jog Loretto ligoninės reikalai Chicagoje eina gerai. Tą ligoninę, kaip žinomą, paėmė Lieuvės seselės Kazimierietės, kurioms Chicago's kardinolas Mundelein patikrines \$300,000 paskolą. Tą ligoninę statyta kokie 13 metų atgal ir buvo žinoma Francis Willard vardu. Ji negalėjo išsilaikyti. Ją paimti norėjo kelios kitų vienuolių kongregacijos, bet kardinolas pavėdė Lietuvėms, kurios gabiai veda Šv. Kryžiaus ligoninę ir čia parodė savo gabumus. Tokiu būdu, Lietuvės Chicagoje dabar ves dvi ligonines.

ŽUVO 8. Oklahoma City, Okla. — Nukritus lėktuvui žuvo 8 asmenys.

Kryžiuočiai KAIP JIEMS ATITEKO KLAIPEDA IR TAS VISAS KRAŠTAS, IR KADA

Kas buvo tie kryžiuočiai kurie senovėje užpuodinėjo Lietuvį žemę ir Lietuvius taip baisiai kariavo? Kas jie tokie buvo ir iš kur atsirado?

Norint apie tai sužinoti, reikia pažvelgti į virš 900 metų praeitį, kada krikščioniška Europa pabaigoje 10-to šimtmečio su didele baimė laukė pasaulio pabaigos, o tas turėjo įvykti 1000 metais, kada sukako 666 metai nuo įsikurimo Mohameto tikybos. Tokiai nuomonei susidarius, susitvėrė ir teorija kad besitartinantį pasaulio sunaikinimą galima prašalinti tik Dieva permaldaujant ir iš Mohametonų atimant Šventąją žemę, kurioje gimė ir mirė krikščionių pranašas Kristus. Teorijai susidarius atsirado ir agitatoriai, kurių pirmoje eilėje buvo pamokslininkas Petras Achere, kuris savo pamokslais kvietė Europos valdovus stoti karan su Mohametonais ir iš jų atimti Šventąją Žemę su Kristaus grabu Jeruzalyje. Tam noriai pritarė ir popiežius Silvestras II ir paskiau Urbanas II.

Užkariavimui Šventos žemės susidarė Kryžiaus karai, Latyniškai vadinami Cruciatos. Tokių krucijatų arba Kryžiaus kariškų žygių įvyko septyni: pirmutinis 1096, o paskutinis 1270 metais. Visos Europos karaliai, kunigaikščiai ir visoki didžiūnai, vandens ir sausžemio keliais, vedė savo šimtatukstantines tikinčiųjų kariuomenes į Palestiną, o su tais vyko triskart didesnės minios paprastų žmonių, vadinamų piligrimų arba meldžionių.

Tų krucijatų pasekmės buvo visokios. Daug žmonių žuvo kelionėse, daug pražuvo abazuose atsiradus marui, ir daugybė išžudė Mohametonai. Tačiau Jeruzalis su jo apilinkėmis tapo užkariautas 1099 metais ir įsteigta krikščioniška Jeruzalio karalystė, kurios karalium Betlejuje tais pačiais metais tapo vainikuotas Prancuzas Baldvinas I.

Jeruzalio krikščioniška karalystė išsilaikė arti 30 metų, bet nepriprastame klimate Europiečiams biskį sutingus, Mohametonai pasalomis užpuolėdama ir žemę dalimis graibstydami, Jeruzalio karalystę sunaikinę, Šventąją žemę vėl užvaldė, ir valdė kol 1917 metais ją užėmė Anglija, kuri po savo mandatu ją turi ir šiandien.

KRYŽIUOČIŲ ORDINŲ PRADŽIA

Išikurus Jeruzalio karalystei, pačiame Jeruzalyje susikūrė trys religiškos brolijos arba vienuolijos, kurių nariai-vienuoliai susidėjo iš paprastų brolių ir kunigų.

1. Pirmutinę broliją sudarė 19 Prancūzų, kurie savo tikslu pasiskyrė saugoti Kristaus Grabą. Karalius Baldvinas šitų vienuolių gyvenimui paskyrė savo rumo dalį, kuri slėkė Kristaus Grabo šventynę; šventynė Latyniškai vadinosi templum, tat nuo to ir vienuolijos vardas tapo Templorum. Vienuoliai dėvėjo juodą plosčių su išsiutu ant pečių raudonu aštuonkampiu kryžium.

2. Antrą broliją vardu Švento Jono sudarė Anglai ir Italai. Šios brolijos vienuoliai dėvėjo juodą plosčių su išsiutu baltu kryžium. Jų tikslas buvo slaugyti sergančius krikščionis, ir kariauti už Švento Kryžiaus garbę.

3. Pagaliau, 1190 metais, susikūrė brolija pasivadinus vardu Švenčiausios Mergelės Marijos Teutoniškos arba Vokiškos. Šita vienuolija sudarė Vokiečiai, ir tik vieni Vokiečiai jon buvo priimami. Vienuolijos tikslas — ginti šv.

Marijos vardą ir platinti jos garbę. Vienuoliai rėdėsi riteriškai: dėvėję šarvus, o ant jų suposi baltą plosčių su išsiutu juodu kryžium; nuo to kryžiaus ženklą ir patys vienuoliai paskui gavo kryžininkų arba kryžiuočių vardą.

Tas tris vienuolijas užlaikė Europos karaliai, kunigaikščiai, vyskupijos ir turtingi ponai. Siuntė jiems visokas gerybes ir dideles sumas pinigų. Vienuoliai viskuo aprūpinami ir neturėdami ką veikti, pusėtinais patvirko, ėmė kelti skandalus ir pradėjo tarp savęs kovoti; Vokiečiai budami narsesniais ir skaitlingesniais, ant kitų ėmė viršų. Tada parsiejo juos išskirstyti, nes Palestinoje jiems nebuvo kas veikti.

1291 metais Templorų vienuolių bažnyčios vyriausybės perkėlė Prancūzijon, kur 1312 metais karalius Pilypas I jiems atėmė visus turtus ir pačius vienuolius įkalino, o popiežius pačią vienuolių likvidavo. Kunigams leista pereiti į sietiškų kunigų eiles, o broliai turėjo pereiti į civilinį gyvenimą. Iš Prancūzijos nei vienam neleista svetur iškelti.

Šv. Jono vienuolių karalius Karolis V, 1312 metais perkėlė į salą Malta, kur ir dabar jie yra žinomi Maltos brolių vardu, bet jokios reikšmės jie ten nesudaro.

LIETUVIŲ UŽPUOLIMAS

Švenčiausios Marijos Teutoniškai brolijai Palestinoje neteko ilgam pasilikti irgi. Europoje Mozurijos kunigaikštis Konradas Mazowieskis pradėjęs kariauti su pagonais Lietuviais, negalėdamas atsilaukyti, prašė talkos iš Teutonių arba Vokietijos ciesaoriaus, o tas parkvietė iš Palestinos Teutonus kryžiuočius, kurie nuosyk su Mozuru, paskiau su Vokiečių talka, pagala upę Vislą ėmė kariauti Lietuvius, netaupydami ir pačių Mozurų. Užkariavę Karaliaučius ir Danzigą, su savo talkininkais grudosi vis giliau į Prusų (Lietuviškas) žemes, o vėliau užkariavę ir Klaipėdą, Nemuną ir kitomis upėmis grudosi į kitus Lietuvius kraštus. Kariaudami Lietuvius tie kryžiuočiai išsilavinę narsiais kariautojais ir popiežiams gyrėsi kad Lietuvius jie kariauja tik tam kad priversti juos krikštyti, ir už tai gavo popiežių ir visos Europos krikščionių sau pagalbą.

Keturioliktoje šimtmeityje jau niekas nerengė krucijatų Palestinoje. Tokios krucijos buvo rengiamos jau Lietuvų žemėse. Visai Europai talkininkaujant, kryžiuočiai užkariavo visas Lietuvius žemes nuo Vislos iki Klaipėdos krašto. Tie plotai dabar skaitomi Vokiečių žeme, bet tikrenybėje yra tai Lietuvų žemė, Prūsija, kuri senovėje buvo vadinama Parusniu nuo to kad Rusnėje buvo vyriausia Prusų pagonų žinyčia. Šiame Lietuvų žemės plote gyvenanti Vokiečiai yra atėjūnai. V. S. Jokubynas.

•ZEMAITIJOJE, arti Medingėnų bažnytkaimio, prie Dubulio upelio yra didysis žemaičių ažuolas-milžinas. Ją apimtis virš 9 metrų. Viduje įdubimo galima įjoti ir išjoti su arkliu ar lengvai sutilpti bureliui žmonių. Šis ažuolas dar kasmet žaliuoja ir pernai užaugino labai gausiai gilių. Jo išdžiuvus tik pati viršūnė. Vidaus išpuvimas išdegintas dar prieš Didįjį karą. Jis esąs per 1000 metų senumo.

Greta to ažuolo ant kalnelio randama daug plytų ir žymės murinio pastato, spėjama kad ten buta pilies.

Lietuvos mažžemio ukininko pastangos patobulinti savo bakažę, pakeičiant šiaudų stogą namie gamintomis gontomis.

VDV.

LIETUVOS GIRIOSE

(ANTRA DALIS — NUKRYŽIUOTIEJI)

VERTĖ PRANAS ŠILEIKA)

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

XXXVII.

ALIUTĖ PRIEŠŲ RANKOSE

Kelios dienos praslinko.

Nuo pilies sienų buvo matyti kad prie apgulusių Trakus Lenkų vis traukė žymūs pasipirčiai buriarai; naujų antpuolių jie nedarė.

Sala darėsi vis sunkiau beprineama; visa ežerą užliejo vanduo, ir ledas taip sueižėjo, jog vaikščioti juo pasidarė pavojinga. O pilies gyventojų buklė buvo keblė: greitai sugrįžtant Kęstučio negalima buvo laukti, maisto ilgų ilgiausia galėjo ištikti savaitei, antrai.

Birutė įsakė tik pusę miltų ir lašinių davinį duoti. Kasdien Aliutės ir Rudolfo lydimai ji apeidavo visas pilies sienas, ir jos didingas ramumas tvirtai kėlė niurių gynėjų dvasią.

Vieną kartą, sugrįžus apžiūrėjus pilies sienas, Birutė pasakė:

— Tavo buvęs jaunikis čia yra!

Aliutė suvirpėjo.

— Ar Palangiškis kunigas? Kunigaikštienė maiti jį?

Birutė lengvai linkerėjo galvą.

— Tai jis atvyko čia kęstyti už tai kad kunigaikštis išvarė jį anąkart, kai jis reikalavo manes, pabėgusios vaidilutės?! — susijaudinus susuko Aliutė.

— Taip! — ramiai sutiko Birutė. — Aš pasakiau tau todėl kad kunigas atkaklus, o mes ilgai laikytis negalim....

Ir, pamąčius Aliutės veide sumišimą ir pašokusią baimę, pridūrė:

— Ne dėl to kad jie galingesni: žmonių ir mes turim, tik duonos nėra!

— Ką, kunigaikštienė, sakai? Mes pateksim kunigui į rankas?

— Ne. Aš jau visa apsvaarsčiau. Kai atsivers ežeras, mes vyksim į Gardiną, pas Vytautą. Jei pilsis neatsilaikys, ją užgrobs be mūsų! Taip jos kalbėjosi Balandžio mėnesio pirmą dieną.

O jau trečią dieną, budamos bokšto viršūnėje, kunigaikštienė ir Aliutė išgirdo senai pažįstamus garsus: oras buvo pilnas keistų tirpikas, iškorėjęs ledas aplinkui sujudėjo ir staiga kas, iškorėjęs ledas aplinkui sujudėjo ir staiga veik iš karto atsivėrė ir pamėlynavo plati ežero paviršius. Nebuvo matyti baltuojant paviršėje nei vienos ledo skeveldros — visas nugrimzdo į vandenį ir susimaišė su juo, pabiręs kristalais. Rytų pusėje aiškiai stukojo eilė nedidelių salelių, prasidedančių netoli pilies. Mirštamoji ty-la umai pavirto gyvenimu.

Daug metų gerėjosi tuo vaizdu kunigaikštienė, tačiau kiekvieną pavasarį jis veikė jos širdį. Ir jos antakiai susitraukė, kai ji pamatė kad, gal, jau paskutinį kartą gerisi Galvės vaizdu.

— Rytų į kelią! — prabilo ji. — Ar besugrįšim kada į šią vietą, Aliut....

— Sugrįšim! — kiek begalėdama linkmiau atsiliepė Aliutė. O pačios sielą slėgė kažkokios negeras nujautimas ir buvo taip nyku ir liudna.

Kunigaikštienės įsakyti sargai per kiauą dieną akylai stebėjo krantą, bet priešų valčių ar plaustų nematė.

Vėly vakarą Amulis su vienu irkliniu, trumpais kailiniukais apsilvėjęs, nusiyrė apžiūrėti salų, pro kurias jie turėjo kitą dieną iirtis. Mažytės salelės buvo visiškai tuščios. Apmiręs ir tuščias buvo ir ežero krantas, prie kurio jie prisivyrė grįždami atgal. Priešai, tarsi, ir nematė kad pilies gyventojai gali manyti bėgti iš pilies.

Sugrįžęs Amulis papasakojo kunigaikštienei apžiūrėjimo pasekas; anksti rytą pilies kieme sutauskėjo mediniai taškutukai: kamšė pakulomis ir smala iš po stoginių išvilktas valtys. Jos buvo nedidelės, ir todėl buvo nutarta iirtis dviem.

Amulio vadovaujami patikimesnieji tarnai kitą darbą dirbo: nešiojo kunigaikščio lobius į slapta rusų taku išraustu salos apacioje po žeme. Aukštinės ir sidabrinės taurės, indai, pripilti brangių akmenėlių, anais laikais tikusių rubams puošti, brangūs ginklai, įgyti mušiuose su Vokiečiais ir Rusais — visa tai pilnas krepšiais buvo velkama į mažytį, žemais skliautais, murinėmis sienomis kambarėlį, smilkstančiais žibintais apšviestą.

Birutė atėjo pažiūrėti lobių, ir jos akyse aklinai užkiso akmenimis ir užtepė kalkėmis slapto rusio duris. Kad priešai visiškai negalėtų ju rasti, Amulis liepė pakasti urvo sienas, ir sunkų mūrą gniužulaj griausmingai sugriuvo iš šonų ir viršaus, užversdami urvą per kelio-lėta sieksnių gilumo.

— Dabar tai neras! — džiugaudamas pareiškė Amulis, žvelgdamas į savo rankų darbą. Nepratarus nei žodžio Birutė nusigresė ei-

ti. Tarnai tylėdami paskui švietė jai taką.

Ar manė Amulis kad jo žodžiams bus lemta išsipildyti? Kęstučio lobiai dar iki šios dienos tebėra nesurasti, ir vietiniai gyventojai apie juos turi daug padavimų susidėję.

Kunigaikštienės sumanymų pilies gyventojai beveik nei vienas nežinojo.

Kai tik sutemo, iš po slapų vartų tuojau buvo išvilktos į krantą dvi valtys ir nuleistos į vandenį. Pragydė pirmieji gaidžiai, kada pro tuos pačius vartus išėjo būrelis žmonių ir sėdėjo į valtis. Į vieną įsėdė kunigaikštienė, dvi ištikimos jai tarnaitės ir keli ginkluoti vyrai; į antrą — Aliutė su sunum ir jo aukle, Rudolfas, Raimuntas ir du tarnai.

Amulis pasiliko pilies sergėti.

— Lik sveikas! Tesergsti tave Perkunas! — tyliai tarė kunigaikštienė, padėjus ranką ant ištikimo karžygio galvos. Amulis pabučiavo jos ranką.

— Laimingo kelio! Linkiu surasti kunigaikštį! — atsakė jis, padėdamas kunigaikštienę į valtį. — Minės mus dar tie Lenkai! Laiveliai tyliai atsivyrė nuo salos kranto. Pirmą plaukė ta kurioje sėdėjo Aliutė.

Naktis buvo taip tamsi jog niekas aplinkui nebuvo matyti. Kaip koks milžinas, nykia stiepiasi į dangaus erdvę pilsis; ji tarsi iš miglų buvo nuaušta ir palengvėle iš kairiojo šono nusi-suko į užpakalį, kol galų gale visai suliesėjo su gilia nakties tamsa.

Raimuntas sudėjo priešakyje ir akylai sekė kelią; kartais jis prisiliedavo irklinių pečių, ir tie susyk sustingdavo su irklais ir drauge klausydavosi.

Jau pasirodė pirmutinė sala. Jos žemi krantai vos tik kyšojo iš vandens ir keli nedideli medžiai rodė jos apytikrą pavidalą.

Raimuntui pasirodė lyg kas būtų brėkstelėjęs į irklinius vašius. Jisai krustelėjo irkliniui, ir irkliai sustingo ore. Buvo girdėti kaip laivo skiauturės skrodžiamas čiurleno vanduo ir nuo pakeltų irklų varvėdami taškėjo lašai. Kitokių garsų nebuvo. Raimuntas jau buvo beketinas, duoti ženklą iirtis toliau, tik staiga kaž kas juodas, beformis, didelis pasirodė.

— Atgal! — sušnabzdėjo Raimuntas, prisiglaudęs prie irklinių pečių. Irkliai tuojau atsivėrė į vandenį, bet jau buvo vėlu: valtis atsikorus bilstelėjo į kitą, kuria irėsi nežinomieji.

— Kas čia užsižiojo? — pasigirdo iš antrojo laivėlio piktas žemaičio balsas. — Ar tu, Kurke? Gal Ragutį vakar šventei?

Rudolfas pagriebė vairą ir tuojau pasuko į šalį. Visai arti užpakalyje šmežtelėjo Birutės valtys.

— Stok! — piktai suriko tas pats balsas. — Kurke, žemini, kame jį? Valtis priekyje, nepraleiskite valties!

— Čia mes.... čia.... — tamsoje iš visų pusių susukavo balsai.

Skersai prieš bėglius šmežtelėjo iš tam-sos kitas ilgas šešelis; nuo salelės pasirodė dar trečia valtys.

— Tvirčiau, vyrai! — tarė Raimuntas, parengdamas jėtis. Valtis tik sudrebėjo nuo sartinio irklinių mostelėjimo ir kaip žuvis skrodė vandenį. Bet nepasiliko ir sekliai. Birutė išgirdo trukimą, jos valtys pasisuko į šoną ir dingo tamsoje.

— Garbė Praurime! — ištarė Aliutė, kai pamatė kad kunigaikštienė laimingai paspruko. Suskambėjo geležų žvangėjimas. Rudolfas išsitraukė iš makštų kardą.

— Gulk ant dugno su Henriku.... — liepė senas didvyris Aliutei. — Pradėsim kirstis. Aliutė ištisė Raimuntui ranką ir vietoje atsakymo ištarė:

— Duok man jietį! Tik numirėliai teguli! Vaikutis tvirtai prisiglaudė prie jos kelių ir stovėjo.

— O man jietį, mama? — prašomo balsu sušnabzdėjo jis.

— Tu dar mažutis; gulk, vaikeli! — atsakė Aliutė, liepdama jam glaustis prie dugno.

Nesuspėjo vaikas parkristi — valtį taip smarkiai susiubavo jog pro šoną prisisėmė vandens: kaž kur iš šono ant jos užlėkė kita, pilna juodų žmonių šešelių. Rudolfas kartą vožtelėjo priešus kardu ir visu savo sunkumu pats aukštieninkas plaukstelėjo į vandenį. Tik susilaukę į kraštus irklinių ir Raimuntas pradėjo kautis jietimis. Aplinkui aidėjo riksmas ir ginklų žvangėjimas. Aliutė ir vaikas, persikniaubę per kraštą, visomis įjgomis stengėsi ištraukti iš vandens prunkščiantį ir kabaruojantį Rudolfą; staiga Aliutė pajuto kad jos kojos pasinėrė į šaltą kaip ledas vandenį: valtys buvo pradurta, ir greitai sėmėsi į vidų vanduo. Dar akimirksnis — ir suėjus sugriebti į glėbį vaiką, Aliutė ir jos bendrininkai jau skendėjo ežere.

Prisiyrė dar trys žemaičių laiveliai ir visi susidėję pradėjo žvilioti iš vandens skęstančius. Ežeras prarijo tik vieną Henriko auklę ir Aliutės brangenybių dėžutę.

Kaip būtų Geriau?

JONAS BURCH.
Warren, Ohio:

Mano nuomone negera būtų priglūsti nei prie Rusų, nei prie Prusų; sergėk Dieve nuo Lenko. Musų bočiai daug nuo Lenkų nukentėjo ir baudžiavą vilko. Geriausia tegyvuoją musų brangi Lietuvai taip kaip ji dabar gyvuoją.

Ten musų tėvynėje nors turim savo širdžiai malonumą. Bėda tai biednai Lietuvėlei, ją iš visų pusių spaudžia ne tik Rusai, Vokiečiai ir Lenkai, bet yra ir tokių musų pačių žmonių kurie ją neigia ir patys nežino ko nori. Musų patys žmonės savo tėvynės laisvę nori pradžudinti.

V. KIRTIKLIS,
Detroit, Mich.:

Mano manymu, Lietuva su Lenkais jokių susidėjimų neprivalo turėti, dėl to kad Lietuva nuo Jogailos laikų iki dabar davus Lenkams tiek vadų, rašytojų ir kitokių proto žmonių, dėl to nuo Lenkų turėjo nukentėti. Ir tie žmonės liko Lietuvai kenksmingi, išgamos.

Kaslink Rusų, bėda Lietuvai būtų po Rusiją, pražūtis ir sunki mirtis, Lietuva netektų kelių dešėtų tūkstančių mokytų vyrų, juos komunistai sušaudytų; neliktų nei bažnyčių nei kunigų, nei vyskupų, nei aukštųjų karininkų — viską raudonieji "likviduotų".

Su Vokiečiais susidėjus ekonomikai, nebūtų bloga, Lietuvai moka visko priauginti, o Vokietis moka daug suvalgyti. Ten Lietuvai yra gera rinkla. Tikslai nereikia patekti vi-

— Kas tai? Moteris? — suskambėjo nutstebimo balsai laivelyje į kurį buvo įtraukta Aliutė.

— Iš kur tu? Ką jį čia veikiate? — paklausė vienas nepažįstamųjų, arti prisikniaubęs prie jos veido, stengdamasis ją pažinti.

— Į pilį yrėmės.... Mes pabėgė iš Vilniaus! — garsiai, kad išgirstų kiti jos bendrininkai, atsakė Aliutė. Ji drebojo kaip apušęs lapas. Kaž kas ant pečių jai užmetė sėrmėgą. Aliutė įsisiautė į ją ir prigludus prie savęs savo sunų, išgąstingai žiūrėjo į gretimą laivelį, iš kurio buvo girdėti duslus bildėjimas ir aiškiojimai besikaunantių žmonių: ten stengėsi surišti Rudolfą. Bet jis taip lengvai nesidavė surišamas.

Trenkės kumščiai į kaktą, Rudolfas pargriovė sugriebusį jį žemaitį, paskui puolė antrąjį ir išskėlė jį už sprando svielę į ežerą. Aliutė matė kaip du šešėliai, keistai pamosikavę rankom, iškilo į orą ir pliumpterėjo į vandenį. Laivelyje buvo girdėti duslus balsai, bruzdėjimas padidėjo; į pagalbą prisivyrė dar kita valtys; seną didvyrį, smogusį juos kumščiai, kaip kokia dielė buožė, kartu puolė iš visų pusių žemaičiai, ir irklais daužydami, pagaliau pargriovė į valtys dugną. Iš ežero sužviejo Rudolfo išmes-tuosius. Vienas išsikabaravo pats, kitą ištraukė negyva.

— Tai tas vienrankis vis! — uždusęs besigrumdamas suriko vienas rišusiųjų Rudolfą. — Jie iš pilies, vadinasi!!!

— Ar nebuvo su jais dar daugiau valčių? — kaž keno balsas paklausė. Sprendžiant iš klausimo tono, matyt vyresnysis jų buvo.

— Ne.... nematėm.... — atsiliepė aplinkui.

— Tuomet į krantą.... ten išaiškinsim! — tas pats žemaitis įsakė. — Kurke! pasilik sergėti!

— Kurkas vienrankio nukautas! — atsiliepė iš valtys, kur buvo rišamas Rudolfas. — Praryk jį žeme! — perpykęs suriko pirmasis. — Žemini, tuomet tu pasilik čia! Brėkštant paslėptie valčių saloj!

Irklai pasinėrė į vandenį, ir visos valtys, išskyrus vieną sargybą paliktą, pradėjo iirtis, kiek Aliutė suprato, ir rytus nuo Trakų.

— Jei prasimanys šaukti, užrisim burną, kaip visiems taviškams! — prie pat ausies išgirdo Aliutė tylų balsą žemaičio, davinėjusio visiems įsakymus.

Aliutė truktelėjo pečiais ir nei žodžio neatsakė.

Ką galėjo padėti jos šauksmas? Pilies apsauga bejėgė buvo juos atmušti, nes kitos valtys dėl atsargumo dar nebuvo išvilktos į vandenį.

Tamsa dar daugiau sustiprėjo. Pradėjo kilti rankas: pro dumus vos bežiūrėti žmonės, sė-

siškon Vokiečių kontrolėn, reikia Lietuviams turėti savo valdžią, savo kariuomenę, kaip iki šiolei; Vokietija galėtų būti kaip protektorius, Lietuva būtų kaip Kanada po Anglais.

Lietuvai visada bus geriausia gyvuoti savistoviai, tačiau reikia visomis pastangomis rūpintis atsiminti Vilnių, reikia įieškoti draugų, o jų yra, tikslai jie nesisilo.

Gyvuok, Lietuva, skleisk savo žmonėse mokslą ir kultūrą, su laiku bus ir Vilnius musų. Tada jau Lietuva Lenkų nebijos.

IRENA ZABLAUSKAITE
Providence, R. I.:

Lenkus ir Vokiečius žinome iš senovės kaip Lietuvos didžiausius priešus; tokius pat juos matom ir dabar. Pav. Vilniaus kraštas po Lenkais, o Tilžė ir dabar Klaipėda po Vokiečių įtaka. Ten maras Lietuvių. Visa viltis išsilaikyti Lietuvai tai Rusija! Eit su Rusija į bent kokius ryšius-sutarti, arba net ir pasiduoti Rusijos globai; tai būtų visokiariopai geriau negu dedantis su Lenkais ar Vokiečiais. Drystus pareikšti tokią savo nuomonę, nes gerai pažystu minimas šalis.

J. ŠAULIS,
Pittsburgh, Pa.:

Prie jusų šio paklausimo, "Kaip būtų geriau?" noriu paminėti kad, mano nuomone, nei skyrių visai panaikinti, nei daugelis, nesuprasdami reikalo, visokių nesąmonių prirašo, savo nurodymais su kuo ar po

kuo Lietuvai būtų geriau pasidavus.

Mes jau esam patyrę visokių svetimų tautų "gerumus" kuomet jie mus valdė.

Tokių nekurių išsireiškimus kokių čia tilpo net pikta skaičiuoti.

(Bus daugiau)

"ATSIMINK AR NE-PAMIRŠAI KĄ"

Man prisimena mano močiutės žodžiai, kuri tankiai primindavo, "Atsimink, dukte, ar nepamiršai ką?"

Aš sau viena rimtai pergalevočiau ar aš viską sutvarkiau 1939 metų bėgiui. Na ir atsiminiau kad pamiršau atnaujinti Dirvos prenumeratą. Maniau sau, na tai jau gal nesulauksiu šios savaitės šeštadienį atkeliaviant Gerb. Spragilo...

Geriau vėliau negu niekad, pamaniau, ir tuoj skubinausi į paštą, išpirkti money orderį ir skubomis pasiunčiu jums. Prašau siuntinėti man Dirvą ir toliau be pertraukos. Aš mėgstu Dirvą skaityti ir patariu kitiems užsirašyti. Dirva lengva skaityti, spauda aiški, prie to talpina išpuodingus Lietuvos vaizdus ir šiaip daug žinūčių apie musų brangią tėvynę Lietuvą. Sveikinu Dirvos redakciją ir linkiu geriausių pasekmių šiais 1939 metais.

O. Čepinskienė,
Ansonia, Conn.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartai į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

dėję greta jos. Valtys yrėsi neatsilikdamos viena nuo kitos, tačiau tik iš irklų braškėjimo galima buvo spėti kame jos plaukė.

Aliutė, kaip ir pirmą, gaudė ausimis kiekvieną garsą, bet pirmąkart baimė jau buvo atslūgus; kunigaikštienė išsigelbėjo, o žmonių likimas Aukapirmo rankose.

Ji tyliai pradėjo kalbinti vaiką, visaip noredama nuvartyti drebulį, ėmusį jį krėsti.

(Bus daugiau)

• DAINUOKIME •

100 Žinomų ir Mėgiamų Dainų

(KIŠENINĖ DAINŲ KNYGELĖ—be gaidų)

Tuoj įsigyk ją — tik 25c!

Dirvos Administracija gavo apribotą skaičių populiariškų Lietuviškų maršų ir liaudies dainų knygelių, kurių viena norės turėti kiekvienas Dirvos skaitytojas. Tai yra Lietuvos Šaulių Sąjungos išleista (1938 metais Kaune) paranki kišeninė knygelė, kurioje telpa visos šimtas jusų mėgiamų dainų, kurių daugumos jūs mokat tik kelias eilutes, visos nemokat, ir nežinojot iki šiol kur jų gauti. Dabar turit progą įsigyti šią dainų knygelę tik už 25 centus (su prisistatimu).

Po 25c iki jų dar turime! Skubėkit!

(Galit prisiųsti pašto ženklais)

GAUNAMOS DIRVOJE

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

Ta knyga tai Petro Rusecko "BAUDŽIAVA". Joje surašyta daugybė žmonių atsiminimų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš knygose matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi su savo baudžiaininkais Lietuviais — į sunkius darbus juos dieną-naktį vertė, iki gyvo kraujo plakė ir žudė, į šunes mainė, medžiuose šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai giliuose vandenuose mirties įieškodavo, kad tik patvirtusiems ponams nepatektų. Šiurpas net krato, gaili ašara iš akies ištryška šią knygą beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdingesni.

(Pridėkit 15c persiuntimo kaštų)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

PER TVORA PASIŽVALGIUS

NUDŽIUGO KAI GELEŽĖ-LĖ RADĖ...

Vilnės redaktoriai paskaity Dirvoje žmonių pareikštas nuomones į klausimą "Kaip būtų geriau", radę kad Lietuviai pasireiškia už "susidėjimą" su Rusija, nudžiunga:

"Tai labai įdomios nuomones, ypatingai 'Dirvos' skaitytojų. Tas fašistinis laikraštis terlioja, dergia Sovietų Sąjungą kiekviename numery; bando bauginti savo skaitytojus bolševikais, bet skaitytojai daugelis mano kad būtų geriausia Lietuvai susidėti su Sovietų Sąjunga apgynimui savo nepriklausomybės. Netik į bendrą bloką ar frontą stoti, bet dar ir daugiau."

Ką gi reiškia nekurių pasireiškimas kad jie norėtų matyt Lietuvą ne tik po sovietų sparnu, bet ir visai pajungtą? Kas į tai atsiliepia? Dirva pakvietė rašyti ir tuos kurie nėra Dirvos prenumeratoriai, ir atsiliepė bolševikuojančių, kurie vienaip ar kitaip pamatę tą paraginimą, puolėsi tuoj rašyti savo nuomonę už Sovietus, kaip tik Dirva paminėjo sovietų vardą.

Ar Vilnis skaito tai jau nubalsavimu Lietuvai prijungti prie Rusijos, kad taip džiungiasi, ko ir pati taip trokšta?

Toli nuo to. Tai yra anot tos pasakos:

Jei pilsis vandenį, kur vanduo bėgs? Ten kur žemuma.

Jegu vėl vandenį pilsis, kur jis bėgs?

Vėl ten kur žemuma.

Tai ir su komunistų agitacija. Ji kaip pamazgos — bėga ten kur žemuma, pasiekia tuos ką mažai protauja — ir todėl nekuri tiki kad Rusija tegali būti Lietuvos išganymas.

Bet čia rašo tik tie Lietuviai kurie Rusiją pažysta iš seniau, ir senąją Rusiją, ne dabartinę. Tai gi jie ir tiki kad Rusija gali Lietuvius užstoti taip kaip seniau (nors ir seniau neužstojo: kankino, žudė, ir karo laiku Vokiečiams padavė).

Lietuvos žmonės žino dabartinę komunistišką Rusiją, ir jos bijo — nes ji ne tik atimtų Lietuviams tautystę bet ir laisvę, kuri pati savo gerus žmones žudo....

Kurie pažysta Vokietiją iš seniau, tie nori Vokietijos, ir yra kurie nori kad Lietuva būtų su Lenkija....

Patys Vilnės redaktoriai turi tokią "meilę" Sovietų Sąjungai kad nei vienas nebando ten nuvažiuot, o čia pila komizmo pamazgas ant tamsių darbininkų tik savo pilvo pasotini-mui. Supa Garba.

VAISTAI SKLIVIUI (HEPATIC)

Šis garsus Europinis natūralis vaistas rekomenduojamas visiems tiems kurie kenčia nuo SKILVIO ir VIDURIŲ KATARO, RIEMENS, NEVIRSKI-NIMO, ISPUTIMO ir GAZŲ.

KAINA \$1.00.

Siųskit užsakymą į (15)

Mrs. Margaret Leskovar

507 E. 73 St. New York, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SCHREMB'S PAKEL-TAS I ARKIVY-SKUPUS

Clevelando dioclezijos Vysku-pas Joseph Schrembs Popie-žiaus Pijaus XII aktu paaus-tintas į Arkivyskupus.

Arkiv. Schrembs pasilieka vadu Clevelando dioclezijos su vyskupo pareigomis.

Vysk. Schrembs yra šios vyskupijos galva per 18 metų.

Jis yra 73 metų amžiaus, šį Birželio mėnesį suėis 50 metų nuo jo įšventinimo į kunigus. Jis yra kilęs iš Bavarijos.

Standard Oil Co. Apdo-vanojo 45 Tarnautojus

Keturiasdešimtis penki tar-nautojai Clevelando pardavimų divizijoje, Standard Oil Co. of Ohio, trečiadienį, Kovo 29 d., apdovanoti tarnybos pažymė-jimo ženklais, už jų pradirbtą tai kompanijai laiką, nuo pen-kių iki 40 metų.

W. T. Holliday, kompanijos prezidentas, buvo svarbiausias jų išskinių kalbėtojas, o R. D. Packard, divizijos vedėjas, bu-vo programos vedėjas.

Formal Cleaners Inc.

Vyrišku Moterišku RUBŲ Taisymas Valymas GREITAS PATARNAVIMAS

Paimam visą darbą iš jūsų namų ir pri-statom gatavą atgal. Telefonuokit Henderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav. 1194 East 79th Street

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

HAN'S CAFE

PARANKI UŽEIGA

Užkandžiai — Alus iš Kranų

šėšios Bowling Alleys

John Schweizer, Prop.

5325-27 SUPERIOR AVENUE

Prie E. 55th St. (14)

Endicott 8908

ANSEL ROAD CAFE

1066 Ansel Road

SMAGI LIETUVIŠKA UŽEIGA

Degtinė — Alus — Vynai Valgiai

ŽUVIS KAS PENKTADIENIS

Muzika Penkt. ir šeštadienį.

Eudweiser, Dugesne, Porter Alus

duodamas tiesiog iš bakū.

K. Nekrošius, Savininkas.

BLACK CAT CAFE

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

(Atdara iki 2:30 ryto)

šeštadieniais Vištienos vakarienė 35c.

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais

JUZĖ ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

SOKIAI IR GERA MUZIKA

Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutelė

savininkai.

Dar vienas Kalašnikovo Pieštas Portretas

Ruso artisto Kalašnikovo pieštas portretas Ralph M. Wertheimer, prezidento The Dan Wertheimer Co., leidėjų Jewish Review and Observer.

Ta portretą Kalašnikov piešė Statler Hotelyje, vėliau jis bus iš-

kabintas parodai Alcazar Hotelyje su kitais Kalašnikovo portretais.

Basil E. Kalašnikov dabar užim-tas piešimu portretų žymių Cleve-landiečių portretų savo naujajį iš-statytoje studijoje 11212 Miles ave.

ARENA

Komaras vėl Imsis Arenoj Bal. 3

Juozas Komaras pereitą pir-madienį imtynėse savo prieša nugalėjo rekordiniai trumpu laiku — netruko nei keturių minučių ir jo oponentas gulėjo partietas.

Tas parodo kad mūsų Juo-zui bi koks vyras nieko nereiš-čia.

Kitas imtynės promoteris Walter A. Taylor rengia pir-madienio vakare, Balandžio 3. Tą vakarą Komarui paskirtas

smarkus vyras, Andy Meiner.

Taylor sako, jeigu Komaras gerai pasirodys prieš šitą im-tiką, jis gaus progą imtis su kitais jau pragaršėjusiais Cleve-lande imtikais ir pagaliau su tuo Vilniečiu Lenku, Talun.

Šiose imtynėse bus kelios po-ros smarkių imtųjų: Purple Shadow imsis su K. O. Geor-ge Koverly; Leo Numa su Ai-riui Danno O'Mohoney; Gino Garibaldi su Andy Theide; D. Evans su Jimmy Coffield.

Moterys atėjusios su vyrais bus įleidžiamos už pusę kai-nos, perkant rezervuotas vie-tas po \$1.10 ar daugiau.

Taksai bus po \$3.06

Pravedus naujus taksus po praeitų balsavimų, Clevelando taksiu mokėtojai dabar mokės ant savo nejudamo turto tak-sų po \$3.06 nuo \$100. Pernai mokojo \$2.83.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio drau-gas; platinkit ją tarp savų.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy 1117 East 79th Street (Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo vi-sokių ligų, kaip tai nuo aš-triojo užsisenėjusio Reuma-tizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vi-durių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nu-silpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviško, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Vaistinė 1117 E. 79 St. Cleveland, O. Telef. ENd. 8433 ENd. 8534 Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343

N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS

Savininkas Vedėjas

ANGLIS IR MALKOS

Bishop Pocahontas geriausia anglis ką galima gauti 9.25 duoda daug šilumos, tik bušelis pelenų iš tono

Standard Pocahontas visai mažai dūmų, daug kaitros 8.25

Blue Diamond gera anglis furnasui arba pečiui 8.25

WEST VIRGINIA Lump 7.25 ECOMONY Lump 6.75

K O M E R

Wood & Coal Company

(Lietuvis)

1409 East 92nd Street

Telef. Garf. 2921

AKRON, OHIO

Mirė Kazys Bartkus

Kovo 18 d. mirė Kazys Bart-kus. Iš Lietuvos paėjo Butkiš-kės par., Kauno aps., Ameriko-je išgyveno 36 metus, Akronė 20 metų. Buvo ilgametis Dir-vos skaitytojas, patriotas Lie-tuvis, daug aukavęs Lietuvos reikalams; buvo geras rėmėjas Lietuvių Sv. Petro parapijos, ir joje prigulėjo iki mirčiai, nors ji dabar ir ne Lietuvių globojama. Šiaip jis buvo ge-ras širdies savo artimiesiems, ir jį visi mylėjo.

Prieš keturis metus mirė jo pirmoji žmona, Petronėlė. Po metų laiko apsišvedė su Cleve-landiete našle, Ona Matulionie-ne, su kuria gražiai sugyveno.

Velionio liko duktė Antonet-ta, žentas Vincas Kubilius, jie gyvena Akronė, ir sunus An-tanas, kuris gyvena Chicagoje. Liko du broliai, Jeronimas, gy-vena Williamsport, Pa., ir An-tanas Clevelande; Chicagoje gy-vena jo sesuo, Veronika Bal-sienė.

Velionis tapo palaidotas iš Sv. Petro bažnyčios, pamaldas atlaikė Kun. Angelaitis, kuris pasakė Lietuvių kalba pamok-slą. Palydovų bažnyčion ir į kapines buvo daug. Prie kapo atsisveikinimo kalbą pasakė S. Rodavičius.

Prie velionio karsto buvo daug gėlių nuo giminių ir drau-gų. Dar nei vienas iš Lietu-vių Akronė mirusių nebuvo ap-dovanotas su tiek daug gėlių.

Į laidotuves pribuvo jo bro-lis Jeronimas iš Pennsylvani-jos, sesuo p. Balsienė ir sunus Antanas iš Chicagos, brolis Antanas su žmona iš Clevelan-do, švogėris Juozas Kurpavi-čius su žmona; jos sunai J. Matulionis su žmona, duktė O. Blaškevičienė, S. Zyteliene su savo vyru, A. Aleknieu su vyru, P. Komaras su žmona, M. Malonienė, P. Kazlauskas su žmona, A. Nevarskis su žmona, P. Zytelis, A. Matulio-nis ir M. Brazienė.

Iš Bridgeville, Pa., žmonos brolis A. Kurpavičius su žmo-na, ir Jieva Alšauskienė su su-nais.

Grabnešiai buvo šie: V. T. Stalioraitis, A. Lumpickas, B. Neverauskas, M. Jenickis, P. Siurbilis ir B. Jones.

Iš Oregon valstijos parvažia-vo Stasys Jankauskas pas sa-vo tėvus į Akroną.

Jaunuolis V. Stukas, moki-nys Toledo Universitete, lan-kėsi pas savo tėvus. Prabuęs kelias išvažiavo į Denver, Co-lorado, lošti basket bolę. Jis yra gabus lošikas. Jis lošė ir Clevelande pereitą metų lai-ke Lietuvių Basket bolo turna-mento.

Pas Milickus lankėsi J. Ver-siackas su žmona iš Clevelan-do.

P. Gaška teisme gavo Ame-rikos pilietybę.

Akrono Lietuviai Juozai ap-vaikščiojo savo vardo dieną, Juozapines: Juozas Ramoška, J. Stots, Jonuška ir Bukola. Kalnas.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

Pamokos pradiniam pramokti kal-bėti, skaityti ir rašyti Angliš-kai. Taipgi aukštesnės Angliš-kos pamokos: Privatinius moky-mas. (9)

FRANCES ZVERINA 310 Citizens Bldg. CH. 4050

Dvi Kaimyniškos MAISTO

PARDUOTUVĖS

Pirkit Velykoms mėšą ir kitas maisto reikmenis iš mūsų krautuvų. Duodam kreditan. Turim šviežių kiaušinių Velykoms.

Food & Meat Market 7400 Wade Park Ave. 6612 Wade Park Ave.

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave. CLEVELAND, OHIO

HIPPODROME

"The Little Princess"

Hippodrome Theatre šešta-dienį, Balandžio 1, pradėsima rodyti puiki filma, kurioje da-lyvauja Shirley Temple — ta filma pavadinta "The Little Princess". Tai bus pirma fil-ma spalvose, kurioje dalyvau-ja Shirley Temple.

Veikalas apima vieną iš ido-miausių Anglijos istorijos lai-kotarpių, pabaigoje ilgo Kara-lienės Viktorijos viešpatavimo, kuomet Britų imperija buvo įtraukta į karą su Burais.

Dalykas prasideda su jos tė-vo išėjimu į kara Afrikon. Ji tuo tarpu atiduodama į moky-klą iki tėvas sugrįš. Toje mo-kykloje ir atsibuna svarbiau-si veikalo dalis.

KELLER SHOE REPAIRING

AVALŲ TAISYMAS

DARBAS GARANTUOJAMAS Vienatinė įstaiga kaimynystėje turinti paskiausio išradimo mašineriją.

Darom ir taisom avalus viso Greitas patarnavimas. (19)

Kioms kojom sulgy reikalo.

8125 Superior Ave.

AKORDIONAI

Padaromi sulgy Užsakymo ir Taisomi.

Naujų stilių, geriausias medegos. 20 metų pa-tyrės. (14)

JOHN MIKUS

6607 Edna Ave. HE. 3899

K. ŠTAUPAS

Kambarių Popieriuotojas

Namų Aptaisytojas

KAINOS PRIEINAMOS

Duokit man apklausti jūsų namų aptaisymo darbą.

9114 St. Clair Ave.

Telef. MULberry 0744. (17)

Feliksas Baranauskas RUBSIUVIS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ SUVEJAS

RUBŲ VALYMAS, TAISYMAS, PERSIUVIMAS.

SIUVA NAUJUS RUBUS

Darbą paima iš namų ir grąžina greitai. (26)

985 E. 128 St. MUL 3540

MULberry 3549

PASITAISYKIT RUBUS

Skrybėlių, Rubų Valymas

VALO SKRYBĖLES, TAISO IA PROSINA RUBUS.

Naujai įrengta vieta. Paima iš namų ir pristato atgal. Greta Ezella Teatro. (15)

Telef. HEnd. 4646

EZELLA

Cleaners and Hatters

7005 Superior Ave.

DIRBTINOS GĖLĖS

PUIKIOS DIRBTINOS GĖLĖS

Jos yra daug pigesnės ir lygiai gruzios. Kainos visai žemos.

Velykoms puikus koražai.

Greitas patarnavimas. (15)

MMS. WM. C. KOLBE

6503 Superior Ave.

PAJIEŠKAU brolių Vinčą Le-vicką, Paltiškių vn., Raudon-dvario par. Clevelande mirė mūsų sesuo. Jis seniau gyve-no Ohio kasyklų srityje. At-sisaukti antrašu:

Marė Kaminskienė,

16406 Huntmore ave.

Cleveland, O. (13)

Skautų Dalis

Skyrių veda Sk. Vyt. Vyr. Sklt. J. Jurgelis

"Neatidėliok darbo kitai die nai, kurį gali atlikti šiandien."

Skyriaus Sueiga Skautų Paminėjimas

Šį sekmadienį, Kovo 26 d., įvyko Clevelandiečių Lietuvių skautų skyriaus sueigoje.

Sueigoje nušviesta skautų ir jų vadų pareigos, jų uždutis su kitomis organizacijomis, uniformos įsigijimas, ir vaka-ro-paminėjimo programo nu-statymas.

Uniforma kiek galint bus stengiamasi įsigyti; programos paruoštas, o be to, sk. vyt. Ig. Visockui ir sk. vyt. pskt. A. Lincevičiui sutinkant jie iš-rinkti Skautų Skyriaus atsto-vais į Lietuvių Kultūrinio Dar-želio Sąjungą.

Del salės papuošimo ir šiaip visokių ivairiųjų paruoši-mo iniciatyvą pasiima skautės.

Clevelando Lietuvių skautų vienų metų įsikurimo sukak-ties ir Sv. Jurgio, skautų pat-rono, šventės paminėjimas į-vyks Balandžio (April) 23 d., nuo 5:40 val. vakaro, šitokioje tvarkoje:

I DALIS

1. Maršas, vėliavų atneši-mas, himnai ir Skyriaus Vado raportas.

2. Muzika ir programų da-linimas.

II DALIS

5:30 v. veikalas "SUDRUM-STOJI RAMYBĖ", 4 veiksmų drama.

Mergaičių baletas-plastika, Sokiai ir žaidimai.

Apie šį programą bus para-šyta plačiau sekanciam nu-meryje.

Del tikietų prašome kreiptis į bent kurį skautą ar skautę.

Vietos mažėja, todėl vietą ga-rantuokit sau išanksto.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1762

Jau Bus Tuoį Laikas!

RUBUS IR REIKMENIS

• Butinai ateikit į mūsų vyriškų reikmenų parduotuvę — čia patirsit kad mūsų kai-nos prieinamos ir prekės geriausios.

DYKAI Eagle Stamps su kožnų pirkinii DYKAI

už 10 centų ir aukščiau

Pas mus galit iškeisti savo Stampų knygeles į prekes.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Ciddings Rd.

STATE WINDOW SHADE

Velykoms Sutaupysit Pinigų

Atpiginta kainos langų užtraukalams (shades) nuo 10c.

ir aukščiau. Venetian Blinds — nuo 1.85 ir aukščiau.

KAINOS PAS MUS ŽEMOS — DARBAS GERIAUSIAS.

Mes pasirenge patarnauti Lietuviams. Lietuviška išdirbystė.

HEnd. 2149 • 1248 East 79th Street • Cleveland

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirenge suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale vi-sokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pir-miau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Pinigai Atlikę Man šį Mėne-sį! Tikrai Apsimoka Važi-nėti Gatvekariais

Lengva yra subalansuoti savo biudžetą kuomet taupai važinėdamas gatvekariu arba motor kočū į darbą. Daugybė taupių Clevelandiečių patyrė kad tuo budu sutaupymai virš jų važinėjimo ir pasistatymo automo-bilio kaštų sudaro tiek jog užtenka nusipirkti naujus rubus. Kodel nesinaudoti tan-kiau šia ekonomine transportacija?

Save EVERY DAY

VAŽIUOK GATVEKARIU AR MOTOR KOČŲ

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

KAIP KURIAMAS NAUJAS UOSTAS

Smiltny Auga Rezortas, Uostas, kuriam Lemta Užimti Svarbią Rolę Lietuvos Gyvenime

Dar tik nesenai šventijoje buvo galima rasti tik žiaurų šiaurės vėją, stiprias jūros bangas ir smėlio "dykumas". Paprastai šią vietą vadindavo šventosios žvejų kaimeliu. Tačiau paskutiniu laiku šventoji visai pakeitė savo veidą.

Taip pat pasikeitė šventosios kaimelio ir vardas. Dabar dažnai girdime net tris vardus: šventosios uostas, šventosios žvejų miestelis ir šventosios vasarvietė. Kas buvo šioje vietoje prieš du-tris metus šios vietos jau nepažįsta. Ne veltui sakoma kad šventoji savo veidą keičia ne metais bet mėnesiais ir savaitėmis.

Šventosios uostas dabar tarnauna tik artimai žvejybai. Netrukus jis bus pritaikintas ir tolimajai žvejybai. O tai jau reiškia kad į šventosios uostą galės įplaukti mažesni prekybos laivai.

Geru uostu šventoji tapti turi geras sąlygas. Juk čia ir senovėje yra buvęs uostas. Ir kiek iki šiol žinių užsilikę, šis uostas net konkuravęs tu laikų Rygos uostui. Tik dėl Rygos uostui palankių valdovų, šventosios uostas buvo užpildytas akmenais ir Rygai konkurencija sustabdyta.

Šventosios uostas buvęs užpildytas 1701 metais, Lenkijos karaliaus ir Lietuvos kunigaikščio Fridriko Auguto įsakymu. Fridrikas tai padarė, aišku, tik Rygos prekybinių sluoksnių sukurstyta.

Kad prie šventosios upės žiočių uostui kurti geros sąlygos, Anglai prekybininkai tą jau senai buvo pastebėję ir rūpinosi gauti leidimą šioje vietoje uostą statydinti. Ir kiek žinoma, karalius Jonas III 1685 metais tokį leidimą buvo davęs. Atgavus Lietuvai nepriklaus-

omybę ir pajūrį, vyriausybė į šventosios uosto statybą atkreipė tinkamą dėmesį. Pirmutiniiais metais jau buvo tiriamos sąlygos ir daromi projektai. Projektas buvo priimtas trijų etapų, šventosios uostui augti ir plėstis. Pirmas etapas — mažas žvejų uostas 3—4 metrų gilumo, antras etapas — vidutinis žvejų uostas 5—6 metrų gylis, ir trečias etapas — didelis žvejų uostas 7—8 metrų gylis. (Metras turi būti 40 colių, pėda 12 colių.)

1925 metais jau buvo pastatytas pietų molas 230 metrų ilgio. Taip pat pastatyta tais metais meteorologijos (oro tēmijimų) stotis, vandens matavimo stotis ir sandėliai. Sekančiais metais pastatytas dar krantinės ir sustiprinus kopas (smėlių kalnukus), jau ir buvo atlikta pirmojo etapo statyba.

Atlikus šias statybas, toliau buvo kovojama su smėlio užnešimais ir studijuojami tolimesni statybos projektai bei įvairūs žvejybos klausimai. Praėjusiais 1938 metais buvo pastatyta dar 250 metrų molo. Ir kai bus pravestas antras numatytas molas ir įplauka pagilinta iki 5—7 metrų, tada šventosios uostas tiks ir tolimajai žvejybai.

Tada bus galima pradėti galvoti ir apie silkų žvejyją ir apdirbimą. O šioje srityje keblolika šimtų naujų žmonių gaus pelningo darbo. Išdard, turėdamas daugiau pajamų, savaime palengva atgaus į uostą statybą įdėtą kapitalą. Be to, importuodamies kas metai didelius kiekius silkų, išduoda užsieniui stambias sumas.

Sukurus savo silkų žvejybą, tie pinigai liktų savaime kraš-

Vyriausybė atkreipė dėmesio ir į žvejų padargus bei laivus. Su vyriausybės parama dabar žvejai aprūpinami išsimokėjimui moderniais laivais.

Kartu su uostu dabar kuriasi ir modernus žvejų miestelis. Vedamos naujos gatvės, platinami keliai, vieškeliai, ir statomi muriniai modernūs žvejams nama. Namai, kaip ir laivai, su visu sklypu duodami žvejams išsimokėti ilgimams metams.

Dabartiniu metu šventijoje yra žymiai didesnis judėjimas kaip prieš du-tris metus. Tas judėjimas dar daugiau padidėtų jeigu čia įsikurtų viena-kita pramonės įmonė, kurios šių vietų gyventojams duotų darbo.

Tiesa, susisiekimo reikalai čia daug dar reikia tvarkyti. Reikalinga šventosios uostą sujungti geležinkeliu su Dabėnais arba su Kretinga. Juk šventosios plane yra numatyta geležinkelio stotiai vieta, reiklia ir planą dirbant buvo galvojama kad geležinkelis čia būtų reikalingas.

Šventojėje būtų labai naudinga įsteigti amatų mokyklą. Toje mokykloje būtų vienas skyrius pritaikytas žvejų laivų statybai. Taigi žvejų vaikams galėtų išmokyti naudingų amatų.

1937 metais atlikus šventosios matavimus, atitinkamas plotas paskirta vasarvietei plėsti. Per 20 ha žemės jau apsuodinta pušaitėmis. Tai bus ramus Lietuvos kurortas, kuriame be žvejų dainelių, irklų pliauskėjimo ir pušų šlamėjimo kito jokio trukšmo nebus. Čia norintiems tikro poilsio, nerupės sezono įvairūs "karalių ir karalienių" rinkimai, nerzins jų džiavo garsai, nevilios kitos mažavertės pramonės. Čia vasarotojas turės tokį poilsį kurio ištikro užsitaravo jo pailsus dvasia ir pavargęs kūnas.

N. V. Vėsulas.

NUO REDAKCIJOS: Šis rašinys apie šventosios uostą tilpo Lietuvos Aido šių metų pradžioje, kuomet dar nebuvo tikėtasi kad Vokiečiai atims iš Lietuvos Klaipėdą.

Dabar, Klaipėdos netekus, šie planai gali pasikeisti. Nors Lietuva naudosis sulgy sutarties su Vokiečiais ir Klaipėdos uostu, bet reikia spėti kad šventajai lenta augti smarkiau. Ji gali išaugti į miestą kokio pavydės mums ir Vokiečiai ir Latviai.

Iš ramaus vasarotojų pasilsui skirtu kurortu gali išaugti miestai su visu trukšmu ir judėjimu, kur dieną-naktį girdės laivų ir traukinių švilpynių ir motorų garsai.

Lietuva prie Baltijos buvo per amžius, mažai jūra naudojo senovėje, bet jeigu nori gyventi kaip valstybė, turi į jūrą žiūrėti kaip į komercinę priemonę. Taip ir turės būti, nes patyrė kokią naudą ir pelnus davė Lietuvai Klaipėdos uostas.

Vokiečiai, dabartiniu savo smarkavimu, gal bandys trukdyti uosto vystymui, bet turės ir taikytis prie Lietuvos, kad Lietuviai neužtrauktų savo biznio Klaipėdos uoste visai.

Oficialūs Pranešimai Klaipėdos Pagrobimo Nuotikyje

(IŠ LIETUVIŠKŲ OFICIALIŲ ŠALTINIŲ)

Klaipėdoje jau Truksta Maisto

• KLAIPĖDA, Kovo 24 d. — Užėmus Vokiečiams Klaipėdą, prasidėjo įstaigų perdavimas. Iš Lietuvos pusės perdavimą vykdė Lietuvos komisaras paskirtas U. R. M. Ekonominio Departamento Direktorius Norkaitis, o iš Vokiečių — Bertulaitis.

Vokietininkai džiaugsmo dėl užėmimo nerodo, nes jau dabar Klaipėdoje pritrūko maisto.

Ryšyje su pastarais įvykiais Klaipėdoje suimta per 150 Lietuvių.

Pedagoginis (Mokytojų) Institutas perkeltas į Panevėžį, o Valstybinis Teatras į Šiaulius. Lietuvos Konsulatas iš Tilžės perkeltas į Klaipėdą.

Pasirašius sutartį Lietuvos delegacija iš Berlio grįžo Kovo 24 dieną.

Klaipėdą Paėmė Vokiečiai ir savo Griežtą Kontrolę

KAUNAS, Kovo 23. — Vakar Klaipėdos krašto įstaigas kontroliavo vietos Vokiečiai. Lietuvos centro valdžios pastatyti valdininkai atleidžiami.

Vyksta įstaigų evakuacija. Kariuomenės įgulos pasitraukė iš Klaipėdos.

Į kraštą jau įžengė Vokiečių kariuomenė. Šiandien karo laivų su palydovais atvyko Klaipėdon Hitleris.

DOVANOJA DALĮ SKOLŲ

• KAUNAS, Kovo 22. — Vyriausybė nutarė visas žemės Banko iki Gruodžio 31 dienos išduotas paskolas sumažinti 20 nuošimčių; išperkamus mokesčius už gautą žemę kainuose sumažino 50 nuoš.; melioracijos skolas — 30 nuoš., ir palukanas už tas skolas — 20 nuoš.

LIETUVOS KNYGŲ PASAULINĖJE PARODOJE

• KAUNAS, Kovo 24. — Šiominis dienis išsiųsta keli tūkstančiai Lietuviškų knygų pardavinėti New Yorko Pasaulinėje Parodoje Lietuvos skyriuje.

VISI REMIA GINKLŲ FONDA

• KAUNAS, Kovo 24. — Lietuvos organizacijos nutarė nuo Kovo 30 iki Balandžio 2 dienos visoje Lietuvoje ruošti platų vaju Ginklų Fondui paremti.

IN OUR LITHUANIA

(Continued from p. 8)

From the sugar factory Stasys took us to another site, not far from the first where a brick factory is in the course of construction. Here we met the chief engineer, T. Stratavičius, who was very helpful with information on this new brick factory. Their machinery will be imported from Czechoslovakia, enabling them to produce 6 million bricks a year. The name of the factory is Akcinė Bendrovė "Molis". I don't know much about building, but I did notice that the workers had strings run around the lot and tied to short pegs just like builders back home in measuring the distances and lines of the lot.

Now it was late afternoon, and a beautiful warm day, so on our way home we stopped for a stroll through the woods, where Stasys is guard. He showed us their picnic grounds, and then we walked over to the river Venta, flowing through this area, and was especially glad to see it. There were women and children in the woods picking berries, and bathing in the river.

Towards evening we took a ride to the old railroad station of Kuršėnai, that is no longer in use, except for freight, and I just vaguely remember it as the place we came to on our first visit to Kuršėnai years ago. So, after a day of seeing the sights and points of interest and a good hearty supper it was time for sleep and another day on the morrow.

(Continued)

KAIP PRIIMTA VOKIEČIŲ ULTIMATUMAS

KAUNAS, Kovo 22. — Lietuva savo atsakyme Vokietijai dėl Klaipėdos perleidimo sako:

Vokietija pastatius alternatyvą kuriuos Klaipėdos kraštas bus geruoju prijungtas prie Vokietijos arba dalykų eiga prives prie ginkluotos akcijos prieš Lietuvą. Turėdama aki-vaizdoje šį Vokietijos nusistatymą ir neradama kitokio kelio taikai išlaikyti, Lietuva pareiškė savo sutikimą kad Klaipėdos kraštas būtų atskirtas nuo Lietuvos ir prijungtas prie Vokietijos.

Kovo 22 į Berlyną išskrido Lietuvos delegacija su ministru Urbšiu priešakyje tartis dėl Klaipėdos perleidimo. Civilinės ir karinės Lietuvos įstaigos iš Klaipėdos iškeliamos.

Klaipėdos krašto gubernatoriaus Gailius paskelbė gyventojams atsisaukimą, kuriame kviečia juos šitokioje istorinėje valandoje laikytis rimties.

Lietuva smugi priėmė su rimtimi ir su pasiryžimu reikią ištikimybę krašte vadovų bei. Krašte ramu.

Visoje Lietuvoje paskelbtas sustiprintos apsaugos stovis.

SUTARTIS DEL UOSTO

KAUNAS, Kovo 23. — Šiandien Lietuvos delegatai pasirašė Berline sutartį, pagal kurią:

1. Klaipėdos kraštas prijungiamas prie Reicho;
2. Ginkluotos Lietuvos pajėgos tuoj apleidžia Klaipėdos kraštą;
3. Del išplaukiančių iš atskirimo ukiškų, finansiskų ir pilietybės klausimų, bus susitarta vėliau;
4. Lietuvai bus įtaisyta uoste laisva zona;
5. Lietuva, Vokietija pasižada nevartoti įjegos viena prieš kitą.

Priede nustatytos bendros linijos del laisvos uosto zonos įtaisyimo, butent: Vokiečių uosto valdyba išnuomos 99 metams uosto bendrovei reikalingas žemės ir vandens plotus, gi uosto bendrovė bus sudaryta Lietuvos-Vokietijos susitarimu su valdančiu Lietuvos kapitalu. Nuoma už uostą bus laikoma apmokėta Lietuvos padorytomis iki šiol Klaipėdoje ir tame krašte investacijomis.

Lietuvos susisiekime su laisva zona leidžiamas laisvas nuo maito prekių pervežimas.

KAIP SUTARTIS VERTINAMA

KAUNAS, Kovo 24. — Lietuvos-Vokietijos sutartį vertinkime taip: sutartis yra teigiamas veiksnys Lietuvos Rytų Europos taikai.

Atsisakymas sutartyje nuo įjegos vartojimo paremia Lietuvos taikos politiką. Sutarties nepuolimo nuostatai atitinka Lietuvos neutralumo politiką.

Sutartis ansaugoja Lietuvos interesus Klaipėdos uoste ir tuo sušvelnina tą sukrėtimą kurį Lietuva galėtų pajusti netekus ekonominio ryšio pajūryje.

Sutarties nuostatai nepažeidžia Lietuvos užsienio prekybos laisvės ir trečiųjų valstybių interesų.

Klaipėdoje buvo Lietuvos suėmimų, bet dabar suimtieji paleidžiami.

Kas platina Dirvą — tas platina apšvieta.

LENKAI APIE KLAIPĖDĄ

"Nei Klaipėda be Lietuvos, nei Lietuva be Klaipėdos Netarps", sako Lenkų Spauda

(Nuo Redakcijos: Šis rašinys kalba apie padėtį buvusią pirm nazių užgrobito Klaipėdos.)

KAUNAS. — Lenkai rodo daug susidomėjimo Baltijos valstybėse vykstančiais reikiškais. Jų spauda gyvai atsiliepia į visus opius šios srities klausimus. Ir mums yra įdomios Lenkų nuomonės bei nusistatymai šiais klausimais.

Šį kartą pažymėsime "Kurjer Poranny" nuomonę Klaipėdos klausimu. Laikraštis rašo kad dar visai nesenai Europos dēmesis buvęs nukreiptas į Klaipėdą. Aliarmuojančiai nusiteikus vakarų valstybių spauda išnaudojus Seimelio rinkimų progą, kad galėtų savo sensacinguose straipsniuose trimituoti apie naują Europos "nerimų židinį". Ši spauda be jokių rezervų tvirtinus kad Lietuva jau netekus Klaipėdos krašto, nes, pirmai progai pasitaikius, jis busias prijungtas prie Reicho. Buvę netokių pranašų kurie jau išanksto nustatė net Klaipėdos "pagrobimo" datą. Bet vakarų Europos spaudos norai surasti sekanciją po Sudetų Vokiečių "auką" neįvykę. Priešingai, laikui bėgant galima esą pastebėti centrinės Lietuvos vyriausybės ir autonominių Vokiečių organų santykių normalizacijos proceso žymių. Lietuviai su įprastu jiems realizmu sugebėję surasti bendradarbiavimo formų, o Lietuviu spauda, išlaikydama lygsvarą aliarmuojančios užsienio spaudos aki-vaizdoje, įrodžius savo korektiškumą ir šaltumą.

Santykių normalizacija Klaipėdoje buvęs visai naturalus dalykas, ką ir buvę numatę objektivūs stebėtojai. Klaipėda be Lietuvos ir Lietuva be Klaipėdos negalinčios gyventi. Santikiams paastrėjus, Klaipėdos gyventojams būtų paliesita skaudžiausia vieta — pelnas. Be to, Klaipėdos galimūmai jau dabar esą apriboti, to-

del Lietuva pasiryžus pagyvin-ti šventosios pagalbinio uosto statybą. Šventosios uosto statymas nereiškiąs Lietuvos atsisakymo nuo Klaipėdos lygiai taip pat kaip ir Klaipėda nenorėtų netekti tų visų pliusų kurių ji gauna bendradarbiaudama su Lietuva.

Kalbėdamas apie Baltijos valstybių konferenciją, straipsnio autorius pažymi kad tokioms šių valstybių konferencijoms nereikia teikti kažkokių ypatingos politinės reikšmės bei žiūrėti jose kurių nors slaptų planų bei siekimų. Iš kitos pusės, reikia pabrėžti kad Baltijos valstybių pasitarimai esą neabejotina darnaus bendradarbiavimo manifestacija, saugojant taiką šioje Europos dalyje. Paskutinėje konferencijoje pabrėžtas neutralumo principas esąs dar vienas pozityvus Baltijos bendradarbiavimo elementas. Tai irodė kad Baltijos valstybės ryžtingai dirbančios taikos idėjai. Savo neutralumą jos laikantioms garantija, kuri leisianti joms patekti į bent kurio ideologinio bloko bei valstybių grupės įtaką.

VDV.

KAIP DAUGEJA AUTOMOBILIAI

KAUNAS. — Lietuva ir automobilizmo srityje daro žymią pažangą, nors ne taip didelę kaip kituose, net Baltijos, kraštuose. Sakysim, Latvijai Lietuvą šiuo atžvilgiu jau yra žymiai pralenkę.

Čia paduoti skaičiai pavaizduoja kaip Lietuvoje augo auto susisiekimas per paskutinį penkmetį:

1934 metais lengvųjų automobilių buvo — 1256; autobusų — 282; sunkvežimių (troukų) — 336; motorciklų — 1127.

1938 metais — lengvųjų automobilių — 2301; autobusų — 333; sunkvežimių — 789; motorciklų — 1589.

Lietuvis Laikrodininkas

Taisydas mano specializkumas.

Parduodame visokios rūšies brangmenis, laikrodžius, laikrodžius, žiedus, stalinius setus, rašomas plunksnas žemesnėmis kainomis negu vidurmiestyje, bet prekės tos pačios.

Atsakantiems žmonėms duodame išsimokėjimu ilgesniam laikui.

I. SAMAS
JEWELER
6704 Superior Avenue

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAn 1773 Namų KEmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisus paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Valgykit tik
tikrą, Skanią

Lietuvišką Duoną

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepejas

4023 E. 141 ST.

Telefonas WASHINGTON 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Pyragus Vestuvėms, Baliais ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKIT

NEW DEAL DUONOS

Pristatom tiesiog į namus ir parsiduoda jūsų maisto krautuvėse

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Smarkiai Ruošiamasi Basketbolo Turnamentui

Planai antram Amerikos Lietuvių Basket Ball (Krepšinio) turnamentui jau paruošta.

Turnamentas atsisibų Clevelande dvi dienas — šeštadienį, Balandžio 15 ir sekmadienį, 16. Turnamenta rengia Amerikos Lietuvių Sporto Sąjunga, o suruošinė darbuojasi Clevelando Lietuvių Sporto Klubas.

Clevelando Lietuviams lieka pareiga pasirūpinti priimti ir priglausti svečius sportininkus. Vietos veikėjai ir draugijos prašomos prisidėti prie rengimo pravedimo. Visam tam darbui reikalinga talkos.

DALYVAUS DAUG KOLONIJU

Jau gauta pasižadėjimų iš šių kolonijų Lietuviškų krepšinio lošėjų atvykti į turnamentą:

Amsterdam, N. Y., Akron, Ohio, Chicago, Ill., Detroit, Mich., DuBois, Pa., Gary, Indiana, Youngstown, N. Y., Youngstown, Ohio.

Clevelandiečių dalyvaus net tirs Lietuviškos komandos.

Laukiama žinių iš Dayton, Ohio, Baltimore, Md., ir kitų.

Turnamente įsirašyti paskutinė diena yra Balandžio 2.

Vietiniai Lietuviai prašomi garsinti šį turnamentą ir patys rengtis dalyvauti.

Įžanga bus po 25c. į kiekvieną lošimą. Kurie pirkė tikietų už \$1 sutauptys 25c., nes gaus įžangos bilietą ir į sportininkų bilietą.

Skubinkit įsigyti tuos turnamento bilietus.

Jonas P. Gritė Sveikina Clevelandiečius

Jonas P. Gritė, buvęs Clevelando veikėjas, dabar gyvenantis Portland, Ore., prisitūnė atnaujinti savo Dirvos prenumeratos ir rašo šitaip:

"Man vis rupi žinoti kas Clevelande dedasi ir kas vyksta tarp Lietuvių. Jau suvirš 20 metų kaip apleidau Clevelandą, ir kai pavartau Dirvą jau nematau joje senų savo pažįstamų biznierių vardų, tik vieną J. Bindoką dar randu.

"Pas mus Portlande yra labai gražus oras, žiemos suvis mažai turėjom, sniego buvo mažai.

"Sveikinu visus savo draugus ir pažįstamus Clevelandiečius ir siunčiu jums savo širdingiausias linkėjimus."

•ORAS Clevelando srityje pastaromis dienomis labai maišosi. Vieną dieną visai vasaros šiluma, o antrą dieną vėl žiemos šaltis.

•CLEVELANDO Demokratai vis tarp savęs kariauja. Nežiūrint laiko nuo laiko pasirodantių susitaikymo žymių, vis išskyla nauji nesusipratimai. Pastaru laikui nesupratimai kilo dėl taikymosi išlygų. Frakcijos vadovauja senasis partijos vadovas Gongwer ir buvęs miesto mayoras Miller. Jų sutakymui darbuojasi Matia.

Ona Kaskas-Katkauskaitė

PROTESTO MITINGAS PAVYKO

Praeitą sekmadienį, vakare, Lietuvių salėje atsibuvo reikšmingas Clevelando Lietuvių protesto mitingas prieš Hitlerio užgrobia Klaipėdos ir jo barbarišką grąšinimą visiems Europos žmonėms.

Šio vakaro kalbėtojai buvo, Dr. S. T. Tamošaitis, K. S. Karpus, Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos generalinis sekretorius, ir P. J. žuris, Clevelando skyriaus Tautinės Tarybos pirmininkas. Šio skyriaus iniciatyva protesto vakaras ir rengtas.

Priimta rezoliucijos, kurios pasiūsta Amerikos ir kitoms valdžioms prašant užtarimo ir įrodant Lietuvai priklausomybę Klaipėdos krašto.

Perskaityta telegramas Lietuvos valdžiai, kuris pasiūstas šeštadienį iš vakaro, reiškiantis Lietuvai užuojautą ir pažada remti ją bendrame tautos reikale.

Vietos Angliška spauda plačiai šį mitingą aprašė.

KAŽIN KAD PATYS PASISKUBINTU "ATSISTATYTI"

Clevelando nusigygėnė politikėrūkai, išgirdę kad Vokiečiai atėmė iš Lietuvos Klaipėdą žiauria prievarta, pradėjo rašinėti buk tautinė Lietuvos valdžia Klaipėdą "pardavus", ir dar pridėjo Vilniaus "pardavimą", reikalauja kad Lietuvos valdžia turinti atsistatyti.

Taip, tikrai jau laikas patiemis tiems mūsų nusigygėnėms meklitoriams "atsistatyti" iš Clevelando Lietuvių tarpo ir bėgti iš miesto, o jie vis tik maišosi ir daro gėdą mūsų kolonijai. Patriotas.

ČEKAI DIRBA ATSTEIGIMUI SAVO VALSTYBĖS

Clevelando čekai ir Slovakai turėjo savo milžinišką susirinkimą pereiną savaitę, protestuodami prieš Hitlerio sudraskymą jų valstybės ir visi sutiko darbuotis už savo buvusios respublikos atsteigimą.

Ona Kaskas Pasiruošus Darželio Koncertui

Ona Kaskas, Metropolitan operos narė, šią savaitę dainavo trijose ar keturiuose operose miesto auditorijoje, su Metropolitan opera.

Gavus progą, ji aplankė ir Dirvos redakciją. Trečiadienio vakare, ji giedojė Sv. Jurgio bažnyčioje gavinėnase pamaldose.

P-lė Kaskas nors labai užimta dainavimu, beveik kasdien dalyvauja koncertuose įvairiuose miestuose, bet turi laiko sekti ir Lietuvos reikalus. Ji labai sujaudinta dėl Lietuvos netekimo Klaipėdos.

Ji sugrįš į Clevelandą dainuoti Balandžio 20-22, ir Balandžio 21 d. dainuos Lietuvių Darželio naudai koncerte miesto auditorijos Mažajame Teatre.

Bilietai šiam koncertui labai smarkiai eina. Iki koncerto, gali jų pritrūkti. Pasiskubinkit įsigyti sau bilietus.

Kalbės Dr. Beneš ir La Guardia

Buvo pranešta kad Clevelande šį sekmadienį, Balandžio 2, miesto auditorijoje kalbės buvęs Čekoslovakijos valstybės vadai Masaryk iš Dr. Beneš.

Kaip tik Vokiečiai sudraskė ir paverge Čekiją, Jan Masaryk išvyko atgal į Londoną, ten pradėti Čekų valstybės atsteigimo darba.

Dr. Beneš, buvęs Čekoslovakijos prezidentas, kalbės kaip skelbtai, o j Masaryko vietą atvyks New Yorko miesto mayoras La Guardia.

PLEPERIAI NETURI KĄ KITO VEIKTI

SLA. 136 kuopoj yra pora narių kurie neturėdami kuo geresniu užsiimti kalba kad pereiną vasarą, po buvusio SLA. kuopų parengimo, to parengimo aprašyme Dirvoje paminėjimas apie to pikniko gausdariaus perdaug išsigėrimą buvo mano rašytas. Tai yra klaidingas jų užsipuldinėjimas ir įieškojimas pateisinimo savo negražiam darbui. Reikėjo ponui "gaspadoriui" taip nepisielgti ir nebūtu buvę ką apie jį rašyti.

Tie kurie rupinasi apie mano santykius su S. Čerauka lai nesirūpina. Mes kritikavome ne del savo kišenės, o del lašo organizacijos, kurios nariais esam. A. Dubauskas.

•16 NAUJU KUNIGU. Šv. Jono katedroj Vysk. Schrems pereiną šeštadienį išvėntino 16 nauju kunigu, kurie baigė vietos kunigų seminariją.

Rosedale Paper Co.

6702 Superior Ave.

Vyniojamas Popieris, Popieriniai Krepšiai, Visoki šniurai ir kt.

SAM PONGONIS, Sav. Henderson 1919

PHONE: ENdicott 4486

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARPUS

(Continued from last week)

This bed was much different from those we had slept in before. It was home-made, with no springs, but only a straw mattress that crackled as I moved, and the pillow was big and fat and over full of feathers. The sheet was coarse homespun linen, and the cover was woolen homespun cloth in typical design of a bright color. In spite of the springless bed, we fell asleep without trouble.

We did not sleep very long before we were awakened, as we had a visitor. It was my cousin Stasys Vesevicius, the son of another aunt, who is in America. Stasys is a fine young man and I had met him when we were here on my first trip. He is bright and energetic, the type that gets around, always willing to do anybody a favor. He was fairly bubbling over with joy that I was here at last, and right away he was telling me about his plans of entertaining us, where we would go and what he had to show us in this vicinity. Stasys is employed by the government forest, to protect them from thieves, and vandals, who destroy growing things.

Of course we spent a few hours just talking about the families, and the things that are most interesting to relatives. While we were visiting and talking Bernice and Zosės daughter, Bronė went for a walk to Kūrsenai. Later in the afternoon Stasys went home for his horse and wagon to take us for a ride. He came here on his lovely new bicycle, something that is considered a luxury.

We went for a short ride in the wagon, over the bumpy country road with plenty of ruts, but we enjoyed it, and the beautiful country scenery. We got back in time for a big country supper with plenty of talking following. Bernice and I were delighted with these peoples display of affection, their sincere thoughtfulness, and consideration, always asking us what we would like to eat, and trying to learn what they can do for us. Among themselves they would talk in whispers and we could feel that they were outdoing themselves to make us happy and comfortable, which we surely were.

FRIDAY — JULY 1

Awakening this morning I was surprised to find the sun shining brilliantly, and still everything was very silent. I thought to myself, it must be very early, perhaps not more than six o'clock, and when I spoke to Bernice she said it was already nine o'clock.

Shortly after we were dressed and had our breakfast Stasys came over to take us to town, as it was market day in Kūrsenai. Simon and Zosė also came along, and we were worried about taking too much of their time from their work.

They had a holiday for company there as their guests stay, and we were told not to worry.

This kaimas is just outside of town, and the church steeple can be seen from the house. The road leads right past the church and cemetery, where you enter the cobblestone pavement, and in another minute you are in the center of town which is usually the market square. This is such a little town, the buildings are old and quaint, all the women wear kerchiefs on their heads and you can feel the provincial atmosphere. The town was buzzing with people at the market, the peasants there with their wares and farm products, and Stasys's wife was there to join us.

Lo and behold, what is that, that we see? In one corner of the square is a merchant with a vast display of darling Zemaitiškos klumpės. A sight that we had not seen, that thrilled us. How could we resist the temptation, to own a pair. It was so much fun to try them on, and we each bought a pair. The people around us stopped to watch, and we could see the amazement in their eyes. I suppose they were wondering what use of them we could have in America! We paid the man a lit and a half for these hand-made lovely wooden shoes, the best kind of a souvenir from Kūrsenai in Zemaitija.

After we had enough of seeing the market, Stasys invited us in for some ice cream. This store was nothing like Konrad's in Kūrsenai. It was a combination grocery, bakery, restaurant and other things, that I probably did not notice. A shabby little store with several tiny tables. The ice cream was a very poor imitation of the real thing but I suppose its the best they can produce, and as long as they are not acquainted with the real thing, it doesn't matter.

We then went home for dinner, and later we all went over to inspect the sugar factory, the pride and joy of the people around here. They speak of it with such arrogance and pride, you would think it was something greater than General Motors, or the Ford plant. However, it is a wonderful thing in their lives, they do have something to be proud of, it is industry, and that means work and progress.

It is a big new modern factory and really resembles a factory. A tall straight smoke stack that extends into dizzy heights, and I am sure is much taller than their tallest church steeple. There are many other buildings to the unit,

all built of red brick. We "parked" our horse at the side of the road, and went into the main building into the office. Stasys introduced us and told a young man we were interested in seeing the plant. Of course, upon hearing that we were from America, they were more than glad to show us around, and Mr. Kostas Karuža did the honors.

He was very cordial and friendly, anxious to explain anything we wanted to know. It is very interesting to know that Lithuanian manufactures all of the sugar they can use. It is a great saving to them, not to have to import such a valuable commodity. Sugar is a very important food, and very indispensable. Aside from its use in beverages, there is always preserving of fruits and berries, jellies, and the large amount of candies manufactured in Lithuania, not only for her own use but for export also. There are two sugar factories in Lithuania, one in Marijampole, and the other one here in Kūrsenai or Paventis, as it is located half way between each.

This factory was built in 1935, comprising seventeen building and employing over a thousand people, it occupies about 50 hectares of land. They use about 1200 tons of sugar beets daily during the making season. I was amazed to learn that Lithuania uses about 27 million kilograms of sugar a year (24 pounds to a kilogram). The machinery in this factory was imported from Czechoslovakia. It is quite complete as a factory, they even make their own sewer pipes for drainage, and new buildings are still being built around the unit.

I also learned that the height of the smokestack is 92 meters (one meter is about 40 inches). Three months of the year they work at high speed making sugar, then the other nine months are spent in repairing and getting ready for the next season. It was interesting to go through the entire factory, where we not only saw the machinery, but mountains of sacks containing sugar in the warehouse ready for transportation to all parts of Lithuania.

(Continued on page 7)

ATTENTION, PATRIOTIC YOUTH!

Lithuania needs our Lithuanian support in her day of tribulation. Let us demonstrate throughout our country our solidarity in defense of her freedom and sovereignty. Lithuania must not be made the puppet of the Nazis or the Communists but must stand united to the last man against any foreign invasion.

May I urge you to do what you can in this vital matter. Lithuanians in these crises must not be found wanting. They must not be sparing either in money or in moral support to defend her against the enemies.

Let us do what we can to bring about a close collaboration of all the Baltic and Scandinavian countries for peace, security and progress. Lithuanians for liberty or death.

L. J. ESUNAS

LITHUANIAN A. C.

The Lithuanian A.C. cage team did not play Monday, March 27, as the Serbs requested a postponement of the game because two of their star players were participating in the Greater Cleveland Class A Championship series. Sportsmen-like, the Litts agreed to this postponement. The opener of the In-Lodge League Championship was shifted to Wednesday, March 29, and the second game to Friday, March 31. As scores were not available at press time, all scores and highlights of the two series games will be printed in next week's issue.

• BOWLING

The race for the Lithuanian A.C. Bowling League title did not make much of a change. Last Sunday, we had the two tied top teams upset in 2 of 3 games. The Coventry Recreations took 2 games from the Cleveland Lettering Co., and the A.C.'s took 2 from the Grigaitis Cleaners.

Al Samolis, anchorman for the Letters, celebrated his birthday by blasting the pins for games of 235—225—194 to compile a 654 series. Stan Halaburda of the Coventry team walloped 233—193—180, a 606 series. Dr. Vito Kubilis also came out of a recent slump, hitting 226—163—162, a 551 series. Doc's teammate, Augie Norbert, marked up a 550 series. In all, seven men scored better than 500 for three games. Seems as if everybody is opening up for the finish drive. Sunday's feature match brings together the Grigaitis Cleaners and the Coventry Recreations. This latter mentioned team has a great chance to wind up on top of the league, yet.

WOMEN'S SOCIAL SUCCESSFUL

Last Saturday's card party, sponsored by the Women's Auxiliary of the club, was a great success. The women, here, sincerely thank Mr. and Mrs. Wilkels for the use of their home and all who attended, contributing to its success. The proceeds will be used to purchase a trophy for the Tournament.

Youth's Forum

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

GOSSIPER'S GRIDIRON

• By Comma Dee •

VERONICA Thomas, Jane Adams student who has "landed" her first job as garment worker in one of our textile concerns on Superior Avenue, informs the mislead public that she was requisitioned last June by her "Don Juan" for her graduation prom this year. You might warn your next "victim," Miss Thomas, that he'd do well to apply for the first returns on his old-age pension at the time he could expect his date; however, you do bake luscious triple-layer chocolate cakes; so who are to denounce you?

AT last a logical solution explaining the presence of such an excessively enormous volume of household utilities — cooking ware, clothing, etc. at Miss Eleanor Zaranaka's residence dawns upon us. Eleanor expects to undergo the marital tie sometime this summer. As we visualize Miss Zaranaka surveying her glistening ammunition with her arms folded, we are reminded of the close analogy to the ancient Greeks who always prepared camp before engaging in battle with the opponents, but — the best of success, Eleanor.

ALLEGEDLY, Bruno Kudjus, erstwhile choir member and former Case metallurgist, has satisfactorily found mild compassion, tender, consoling sympathy, and a temporary refuge for his heart-ills in Miss Bernice Grazulis, an affable young lady. But perhaps Bruno isn't aware of the widespread publicity his recent local-show date with the "dear one" received because of a statement issued by one of Bernice's "friends" to the effect, "Their dates? — Norwood, I do believe!" You have our heartfelt approval, Bruno.

WITH Easter rapidly approaching, investigation discloses Johnny

Akelis, a "reg'lar guy," gravely pondering his perplexing problem. — Miss LaVerne Fisher, his "stimulator," and her sister have both hinted, demanded, really — their approval and admiration of Easter corages, silver fox furs, and Richard Greene, screen idol. As an idea, Johnny, we suggest you evenly divide the expense with Anthony G. — your "bell-hopped" friend of Statler. As for Greene — well? Thanks for the "info," Miss Fisher.

BENNY Visnaukas, White Sewing Machine Co. employee and local sports addict, evidently revels in expounding stirring tales of his feats-of-skill in bowling at the Coventry Recreational Alleys. Benny boasts of bowling consistently in the 200's. We will readily agree that such scoring is to be commended; so — keep "mowin' 'em down," Benny.

ANDREW Bates, another "big timer," apparently sustains no particular qualms about driving around — not one, but two — youthful "madchens" in "that car." Far be it from us to discourage you, Andy; however we don't believe that there would be sufficient girls to go all around if we should all resort to such tactics — even for April Fool's Day.

REFERRING again to spring — with romance beckoning from each leafy bough and blade of grass, blonde Algard Valksnoras, analytical chemist employed by the Aluminum Co. of America, gives undeniable evidence of being keenly susceptible to the charms of Miss Erna Schultz and Miss Gertrude C. — two excellent specimens of feminine pulchritude. Say, Algard (Augie), of how many grams of what is love composed?

SECOND LITHUANIAN NATIONAL BASKETBALL TOURNAMENT

Cleveland — April 15-16

By GEO. C. VENSLOVAS

Plans for this second national tournament, this year under the auspices of the American Lithuanian Athletic Association, and sponsored by the Cleveland Lithuanian Athletic Club, are rapidly rounding into form. When we say rapidly rounding into form, we mean — nothing else but —

The heat is being turned on, and everyone must move at high speed, to have things all set for our visitors and guests before April 15. Invitations were sent out to all local organizations, and clubs, asking them to send representatives. The response was very good and a good attendance heard the tournament committee's report at our last meeting.

The help of all will be needed, if we want to do right with our visiting countrymen. This is more than just a tournament. It will be a gathering of athletes of their own blood — all Lithuanians. This may be the reason for all this enthusiasm in preparing this tournament. Here is a request we are putting up to all our readers. Our housing committee needs rooms to house all these athletes. While they are here we want them to live in a Lithuanian atmosphere, have them feel at home. We must find room for 100 or more — will you help? If you can take someone in, notify this newspaper office, leave your name, address, and number you can accommodate at Brazil Bros. Store, Superior Ave.

This year's tournament is drawing near. BOOST THIS TOURNAMENT!

ing teams with national reputations and the fans, and fannettes, will see some very classy basketball on both Saturday and Sunday. Teams entered to date are: Amsterdam, N.Y., Akron, O., Chicago, Ill., Detroit, Mich., DuBois, Pa., Gary, Ind., Niagara Falls, N.Y., Youngstown, O., and three local teams. We are still waiting to hear from another Akron team, Dayton, O., Duquesne, Pa., Baltimore, Md., and one or more local teams. (The deadline for entering teams is April 2).

All games will be played in Cathedral Latin gym and the time of the first game will be announced at some future date, in addition to information concerning the balls to be held with presentation of the trophies, etc.

Clevelanders and visitors will also have their first view of the first Lithuanian Olympic flag brought to this country by Geo. Venslovas, president of the American Lithuanian A.A. and the Cleveland A.C.

This flag is a presentation of the Kaunas Catholic Organization and Catholic newspapers association. Tickets for the tournament go on sale this week (the family ticket) or a book of 5, one for each event, (there's to be 3 basketball sessions and two big balls) \$1.00 or single admission tickets 25c. The buyer of the books saves 25c. Only a limited number of these particular books were printed and you may get them at the office of this paper, Brazil Bros. Store, or any members of the Club. The list of all ticket sellers will be announced next week.

BRAZIS BROS.

sulyg jūsų meros padaromi

RUBAI

yra mūsų garantija
PUIKIAI PASIUTUPAVASARINIS 22⁵⁰

Suitas - Topcoats

Pasiuvami bent kokio stiliaus be ekstra primokėjimo

Gabardino, Worsteds, Tweeds ir Cheviots
Spalvos: Horizon Blue, Hedge Green, etc.
taipgi įvairių bryžių (stripes)

Gatavi dėvėjimui \$17.75
Siutai — Topkotai

BRAZIS BROS.

3 krautuvės

6905 Superior Avenue

6122 St. Clair Avenue

404 East 156th Street

• Atdara kas vakaras •

TEMYKIT
Dantų LaboratorijosDARBAS tiesioginai Jums.
VISKAS LANGVU ISSIMOKEJIMU.Dantų Plates Padaromos ir Pataisomos
Dantų Taisymas Dantų Istraikimas

Vartojama Gasas ir Novocain

Dr. Silver
DENTISTAS

7042 Superior Ave. Henderson 3157